

แผนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

บทที่ 3 (คนดีศรีรัตนโกสินทร์)

เรื่อง การทดสอบประจำบท

แผนการสอนที่ 13 (ขั้นทดสอบ)

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

วันที่ เดือน พ.ศ.

สาระสำคัญ

การทำความเข้าใจกับคำสั่งหรือคำถามให้ชัดเจนแจ่มแจ้ง จะช่วยให้ทำแบบทดสอบได้ถูกต้อง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนจบบทที่ 3 แล้ว นักเรียนสามารถทำแบบทดสอบได้อย่างน้อย 24 ข้อ ใน 30 ข้อ

เนื้อหา

แบบทดสอบประจำบทที่ 3

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. อภิปรายทบทวนถึงความรู้ต่าง ๆ ในบทเรียนที่ผ่านมาทั้งหมด
2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้แก่นักเรียน

ขั้นสอน

1. ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนถึงเนื้อหาต่าง ๆ ที่เรียนมาในบทที่ 3
2. ให้นักเรียนอ่านคำสั่ง หรือคำถามในแบบทดสอบแต่ละข้อและซักถามครู ถ้าไม่เข้าใจ
3. ให้สัญญาณลงมือทำแบบทดสอบ ภายในเวลา 30 นาที นักเรียนจะต้องทำด้วยความสามารถของตนเอง ไม่ให้ช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม
4. เมื่อหมดเวลาให้รวบรวมส่งครู

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนสนทนาถึงแบบทดสอบที่ทำ

ขั้นวัดผล

1. ให้นักเรียนเปลี่ยนกันตรวจแบบทดสอบในระหว่างกลุ่ม ตามที่ครูเฉลย แล้วให้คะแนน และเซ็นชื่อกำกับก่อนส่งคืนเจ้าของให้ตรวจสอบอีกครั้ง
2. ให้นักเรียนนำแบบบันทึกการอ่านมาส่งครูเพื่อตรวจและให้คะแนน

การประเมินผล

ประเมินผลรายบุคคลและรายกลุ่ม จากคะแนนบันทึกการอ่านและผลการทดสอบ โดยนำมาหาคะแนนพัฒนาการของแต่ละคน (ซึ่งได้คะแนนฐานจากคะแนนเฉลี่ยในแต่ละชั่วโมง) แล้วนำมาทำเป็นคะแนนของกลุ่ม ตัดสินผลว่ามีกลุ่มใดได้เป็นกลุ่มยอดเยี่ยม กลุ่มเก่ง และกลุ่มดีเด่นบ้าง แล้วทำพืชมอบรางวัลให้ "ใบประกาศเกียรติคุณ" ต่อไป

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบทดสอบ
2. ใบประกาศเกียรติคุณ

แบบทดสอบ

คำชี้แจง 1. ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย x ทับอักษร ก ข ค หรือ ง หน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดอ่านผิด

- ก. พฤษภาสกร อ่านว่า พริต-สะ-พะ-กา-สกร
 ข. คมนาคม " คะ-มะ-นา-คม
 ค. นรชาติ " นอ-ระ-ชาต
 ง. ทฤทัย " ทะ-รี-ไท

2. คำใดมีลักษณะตรงข้ามกับ "สรรเสริญ"

- ก. นินทา
 ข. ประจบ
 ค. ยกย่อง
 ง. ชมเชย

3. ข้อใดหมายถึงมีกำไร

- ก. ซื้อ 15 ขาย 13
 ข. ฝาก 14 รับ 17
 ค. จ่าย 10 รับ 8
 ง. เสีย 20 ได้ 16

คำชี้แจง อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 4-5

"มีคำกล่าวว่า "กรุงศรีอยุธยาไม่สิ้นคนดี" คำกล่าวนี้มีความหมายว่า เมื่อครั้งกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี มีคนดีที่ทำคุณประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติไม่ขาดระยะ แม้ว่ากรุงศรีอยุธยาเคยล่มสลายด้วยฝีมือของข้าศึกศัตรู แต่ก็มีคนดีสามารถกู้ชาติบ้านเมืองได้ในเวลาไม่นานนัก ดังนั้นเราจึงมีคำที่กล่าวว่า "กรุงศรีอยุธยาไม่สิ้นคนดี" จนถึงทุกวันนี้"

4. เรื่องนี้มีใจความคล้ายกับข้อใด

- ก. หลังจากที่ย้ายบ้านแล้วบ้านยังโดนไฟไหม้อีก
- ข. ปีนี้ ๖.๖ ก็จะต้องออกไปอีกวันแล้ว
- ค. คุณครูคนใหม่มาแทนครูคนเก่าที่เพิ่งย้ายไป
- ง. ไม่มีข้อถูก

5. ข้อความนี้มีลักษณะใด

- ก. คำสั่ง
- ข. คำอธิบาย
- ค. การให้ความเห็น
- ง. ข้อเสนอแนะ

6. คนดีศรีรัตนโกสินทร์ในบทเรียนนี้คือใคร

- ก. พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
- ข. พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
- ค. พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว
- ง. พระบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรฯ

7. ข้อใดต่อไปนี้ เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนเป็นอันดับแรก

- ก. พระองค์ทรงเข้ารับราชการเป็นทหารช่าง
- ข. พระองค์ทรงศึกษาที่ประเทศอังกฤษและฝรั่งเศส
- ค. พระองค์ทรงพัฒนาการสื่อสารให้เจริญทัดเทียมนานาชาติ
- ง. พระองค์ทรงสิ้นพระชนม์ เมื่อพระชนมายุได้ 54 พรรษา

คำชี้แจง อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 8 – 10

แสนสงสารมารดาอุบลส่าห์ถามม
เหมือนดลกไม่ไกลตันจะหล่นโรย

จะชู้ผอมเมื่อตมจะหิวโหย
น้ำค้างโปรยปรายต้องจะหมองมัว

8. คำประพันธ์นี้เป็นคำประพันธ์ชนิดใด

- ก. กลอนสี่
- ข. กลอนหก
- ค. กลอนสุภาพ
- ง. โคลงสี่สุภาพ

9. "เหมือนดอกไม้ไกลต้นจะหล่นโรย" อ่านแล้ววรรคตอนได้อย่างไร

- ก. เหมือนดอกไม้/ไกลต้น/จะหล่นโรย
- ข. เหมือนดอกไม้/ไกลต้นจะ/หล่นโรย
- ค. เหมือนดอกไม้/ไม่ไกล/ต้นจะหล่นโรย
- ง. เหมือนดอกไม้/ไม่ไกลต้น/จะหล่นโรย

10. คำประพันธ์นี้มีลักษณะใด

- ก. อาลัย
- ข. น้อยใจ
- ค. ลังเล
- ง. ตีใจ

11. จากคำประพันธ์นี้ มีคำใดเป็นคำควบแท้

- ก. ไปรยปราย
- ข. ถนอม
- ค. สงสาร
- ง. อุตส่าห์

12. จากคำประพันธ์นี้ มีคำใดที่สะกดด้วยมาตรา แม่กน

- ก. ไปรยปราย
- ข. ถนอม
- ค. สงสาร
- ง. อุตส่าห์

13. จากคำประพันธ์บทนี้ มีคำใดที่สะกดด้วยมาตรา แม่กต
- ก. โปรยปราย
 - ข. ถนอม
 - ค. สงสาร
 - ง. อุตส่าห์
14. คำในข้อใดที่ไม่มีสระ-ะ แต่ออกเสียงอะ
- ก. โปรยปราย
 - ข. นที
 - ค. สงสาร
 - ง. อุตส่าห์
15. คำว่า "ทวิ" ควรอ่านว่าอย่างไร เพราะอะไร
- ก. ทะ(ออกเสียงอะเต็มคำ) -วี เพราะเป็นคำที่ไม่มีสระ-ะ แต่ออกเสียงอะ
 - ข. ทะ(ออกเสียงอะกึ่งคำ) -วี เพราะเป็นคำที่ไม่มีสระ-ะ แต่ออกเสียงอะ
 - ค. ทะ(ออกเสียงอะเต็มคำ) -วี เพราะเป็นคำควบแท้
 - ง. ทะ(ออกเสียงอะเต็มคำ) -วี เพราะเป็นคำควบไม่แท้
16. "ทรมวีย" อ่านว่า อย่างไร
- ก. ทรม-ไว
 - ข. ทะ-ราม-ไว
 - ค. ชาม-ไว
 - ง. ถูกทุกข้อ
17. ถ้า "ซมแพ" เป็นจังหวัด ควรจะเขียนอักษรย่อได้อย่างไร
- ก. ช.ม.
 - ข. ซม.
 - ค. ช.พ.
 - ง. ซพ.

18. "ทูลเกล้าทูลกระหม่อม" เขียนเป็นคำย่อได้อย่างไร
- ทูลเกล้าฯ
 - ทูลเกล้า!
 - ทกทม.
 - ท.ก.ท.ม.
19. ข้อใดแตกต่างจากพวก
- ตุ๊กตักอยากได้สร้อยของหนูนิคจัง
 - หนูนิคอยากได้สร้อยของตุ๊กตักนะ
 - หนูนิคเอาสร้อยมาให้ตุ๊กตักซิ
 - ตุ๊กตักอยากให้หนูนิคสร้อยด้วยละ
20. จากคำต่อไปนี้ "เรี่ยน อยาก เก่ง เขา" คำใดเป็นคำสุทธาของประโยค
- เรี่ยน
 - อยาก
 - เก่ง
 - เขา
21. ข้อใดไม่เข้าพวก
- ทรงม้า
 - ทรงช้าง
 - ทรงบาตร
 - ทรงเสด็จ
22. เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จที่โรงเรียนของเรานั้น
- เสด็จดำเนิน
 - เสด็จพระราชดำเนิน
 - ทรงเสด็จ
 - ทรงเสด็จพระราชดำเนิน

23. พระองค์มี จะสร้างความผาสุกให้แก่ชนในชาติ

- ก. ความต้องการ
- ข. พระประสงค์
- ค. ทรงประสงค์
- ง. ประสงค์

จากข้อความข้างล่าง จงตอบคำถามข้อ 24 - 25

	(1) 70/7 ถ.มิตรภาพ
	(2) 10 มกราคม 2538
(3) พ่อที่รัก	(4) หมั่นไม่ได้บอกข่าวมาให้ทราบนานแล้ว..... ด้วยรัก สุริยา

24. ข้อความในหมายเลข (3) มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

- ก. เหมาะสม เพราะแสดงความเป็นกันเอง
- ข. เหมาะสม เพราะแสดงให้เห็นว่ารักพ่อ
- ค. ไม่เหมาะสม เพราะใช้ภาษาไม่สุภาพ
- ง. ไม่เหมาะสม เพราะใช้ภาษาไม่แสดงถึงความเคารพ

25. คำลงท้ายจดหมายนี้ควรใช้อย่างไร

- ก. ขอแสดงความนับถือ
- ข. ด้วยความเคารพยิ่ง
- ค. ด้วยแสดงความเคารพ
- ง. ด้วยความเคารพอย่างสูง

26.

ประวัติและผลงานของเด็กชาย ระวี ภาวิไล

1. เป็นบุตรของนายวัน ภาวิไล และ ม.ล หญิง สุหรัาย
2. ศึกษาที่โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยจนจบมัธยมศึกษาปีที่ 6
3. จบปริญญาตรีวิทยาศาสตร์บัณฑิต
4. เข้าทำงานเป็นอาจารย์สอนวิชาฟิสิกส์ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. เกิดเมื่อวันที่ 17 ตุลาคม พ.ศ. 2468

จงลำดับเหตุการณ์ต่อไปนี้

- ก. 5 - 1 - 2 - 3 - 4
- ข. 5 - 2 - 3 - 4 - 1
- ค. 1 - 2 - 3 - 4 - 5
- ง. 1 - 5 - 3 - 4 - 2

27. ถ้าสมศรีต้องการเลือกหนังสืออ่านที่หลากหลาย สมศรีควรจะไปที่ได้

- ก. ห้องพักรู
- ข. ห้องสมุด
- ค. ห้องเรียน
- ง. ห้องดนตรี

28. " อา - ระ - ยะ - ประ - เทศ " เขียนได้อย่างไร

- ก. อาระยะประเทศ
- ข. อารยประเทส
- ค. อารยประเทษ
- ง. อารยประเทศ

29. " กิด - จะ - กาน " เขียนได้อย่างไร

- ก. กิจกาน
- ข. กิจกาล
- ค. กิจการ
- ง. กิจกาน

30. ข้อใดเป็นแนวคิดที่ได้จากบทเรียน " คนดีศรีรัตนโกสินทร์ "

- ก. การศึกษาเล่าเรียนเป็นพื้นฐานในการพัฒนาชีวิต
- ข. คนดีมีความรู้ความสามารถจะช่วยให้สังคมเจริญรุ่งเรือง
- ค. ชีวิตมีการดับสูญ แต่ความดีไม่มีวันตาย
- ง. ถูกทุกข้อ

***** ขอให้โชคดี *****

แผนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

บทที่ 4 (บ้านหลังใหม่ของปู่เสฉวน)

เรื่อง คำใหม่

แผนการสอนที่ 1 (กิจกรรมพื้นฐาน)

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

.....

สาระสำคัญ

การเรียนรู้คำและความหมายของคำในภาษาไทยเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เมื่อกำหนดคำใหม่ให้ นักเรียนสามารถอ่าน เขียน และบอกความหมายของคำใหม่ได้ถูกต้อง
2. เมื่อกำหนดคำหรือข้อความให้ นักเรียนสามารถคัดตัวบรรจงครั้งแรกรัดตามแบบที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

1. คำใหม่ในบทเรียน
 - 1.1 คำใหม่ที่อ่านยากและเขียนยาก จำนวน 14 คำ ได้แก่ เข้มข้น คุณค่า ธรรมชาติ ธรรมชาติ ภาควิชา มลทิน วัตถุ เศร้าใจ สมบูรณ์ สรรพชีวิต สาธุการ ฤกษ์ดี และอุปนิสัย
 - 1.2 คำที่มีความหมายยาก จำนวน 11 คำ ได้แก่ กระเทียม คราดล่า ครั้นแครง คุณค่า ไตร่ตรอง ถอดกลาย น้าแก่ สรรพ สาธุการ ถัดไป และภวนน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 7 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ตามที่ครูได้จัดไว้โดยดูจากคะแนนฐานจากการทดสอบประจำบทที่ 3 ในแต่ละกลุ่มจะประกอบไปด้วยสมาชิกที่มีความสามารถทางการเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน ในอัตรา 1:2:1 จากนั้นให้จับคู่กันเพื่อน โดยให้คนเก่งคู่กับอ่อน และปานกลางก็จับคู่กัน ในแต่ละกลุ่มจะมี 2 คู่

2. นักเรียนร่วมกันอภิปรายวิธีการเรียนและวิธีการประเมินผลการเรียน
3. ร่วมกันตั้งจุดประสงค์การเรียนรู้ เช่น
 - อ่าน เขียน และบอกความหมายของคำใหม่ได้
 - คัดตัวบรรจงครึ่งบรรทัดตามที่กำหนดให้ได้

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนอ่านคำใหม่จากบัตรคำตามครู 1 เที้ยว แล้วร่วมกันสนทนาถึงความหมายโดยสังเขป
2. แจกบัตรงาน และแบบฝึกให้นักเรียนคนละ 1 ชุด พร้อมทั้งแนะนำและให้ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนคู่หูตามบัตรงานที่ได้รับ (โดยให้ฝึกนอกเวลาก่อนจนเป็นที่เข้าใจ)
3. กิจกรรมออกเสียงคำศัพท์และการสะกดคำ
 - 3.1 ให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำใหม่และแบบฝึกอ่านคำยากในหน้า 91-92 กับคู่ของตน โดยผลัดกันอ่านคนละ 1 รอบ ในขณะที่เพื่อนอ่าน ให้นักเรียนฟังและตรวจสอบไปด้วยว่ามีคำใดที่เพื่อนอ่านไม่ได้ หรือไม่ถูกต้องชัดเจน แล้วให้ขีดเส้นใต้คำเหล่านั้นไว้
 - 3.2 ให้เพื่อนอ่านและสะกดคำที่ขีดเส้นใต้ไว้อีกครั้งจนถูกต้อง คล่องแคล่ว และชัดเจน (ถ้าไม่แน่ใจคำใดให้สอบถามครู ซึ่งคอยให้ความช่วยเหลืออยู่ใกล้ ๆ)
4. กิจกรรมความเข้าใจความหมายของคำศัพท์
 - 4.1 ให้นักเรียนกลับเข้ากลุ่ม และให้แต่ละกลุ่มช่วยกันบอกหลักการคัดตัวบรรจงครึ่งบรรทัด พร้อมทั้งฝึกเขียนตามแบบที่กำหนดไว้ในแบบฝึกตอนที่ 1
 - 4.2 จากนั้นร่วมกันทบทวนถึงการใช้พจนานุกรมที่ถูกต้องแล้วบันทึกไว้บนกระดาน
 - 4.3 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันหาความหมายของคำที่กำหนดไว้ในพจนานุกรม
5. ครูและนักเรียนช่วยกันตรวจสอบแบบฝึกโดยดูจากบัตรเฉลย

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาสรุปเกี่ยวกับหลักการคัดตัวบรรจงครึ่งบรรทัด
2. ให้นักเรียนร่วมกันเรียบเรียงคำใหม่ซึ่งมีความหมายยาก โดยเรียงลำดับพยัญชนะตามพจนานุกรม ครูช่วยเขียนไว้บนกระดานดำ จากนั้นให้ช่วยกันบอกความหมายโดยสังเขป
3. แต่ละกลุ่มจดบันทึกคำใหม่บนกระดานดำลงในสมุดเพื่อจัดทำพจนานุกรมประจำบท โดย

ให้ช่วยกันทำนอกเวลาเรียน

ขั้นวัดผล

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่กำหนดให้ เมื่อหมดเวลาให้ตัวแทนกลุ่มรวบรวมนำส่งครูเพื่อตรวจสอบและให้คะแนนต่อไป

การประเมินผล

ประเมินผลจากการสังเกตรายบุคคลและคะแนนรวมของกลุ่ม ถือคะแนนของกลุ่มเป็นเกณฑ์ตัดสิน และบันทึกผลไว้ที่ป้ายประกาศ

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนวิชาภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา เล่ม 1
2. เอกสารประกอบการสอน
 - บัตรงาน
 - แบบฝึก
 - บัตรเฉลย
 - แบบฝึกหัด
3. พจนานุกรม
4. บัตรคำ จำนวน 20 คำ ได้แก่ กระเช้า กลวง กล่อม กลิ้ง เข้มข้น คราคร้า
ครั้นเครง เคล้ม คนตรี ไตร่ตรอง แปลกปลอม วัตถุ วิเศษ สกปรก สรรพ สาาสัญญ กตัต กนพพ
อัญมณี และอัปลักณ์

บัตรงาน

1. ให้นักเรียนอ่านออกเสียง "คำใหม่และแบบฝึกอ่านคำยาก" ในหนังสือเรียนหน้า 91-92 โดยผลัดกันอ่านกับคู่ของตนเอง 1 เที้ยว
 2. ในขณะที่เพื่อนอ่าน ให้นักเรียนคอยตรวจสอบว่ามีคำใดบ้างที่เพื่อนอ่านผิด อ่านไม่ได้ หรือ อ่านไม่ถูกต้องชัดเจน แล้วขีดเส้นใต้ไว้
 3. เมื่อเพื่อนอ่านจบแล้วนำคำที่ขีดเส้นใต้ไว้ให้เพื่อนดู และแนะนำคำอ่านที่ถูกต้อง (ถ้าไม่แน่ใจให้ถามครู)
 4. ให้เพื่อนอ่านหรือสะกิดคำนั้น ๆ อีกครั้งจนถูกต้อง คล่องแคล่วและชัดเจน
 5. ให้นักเรียนกลับเข้ากลุ่มตามเดิม และร่วมกันสนทนากลุ่มถึงการคัดตัวบรรจงครึ่งบรรทัด และวิธีการใช้พจนานุกรมที่ถูกต้อง
 6. จากนั้นให้ช่วยกันทำแบบฝึกกับเพื่อนในกลุ่มและบันทึกลงในแบบฝึกของตนเอง
 7. เมื่อทำแบบฝึกเรียบร้อยแล้ว นำบัตรเฉลยจากครู มาตรวจสอบและแก้ไขกับเพื่อน ๆ ภายในกลุ่มของตน
 8. เมื่อทำกิจกรรมครบแล้วให้คู่ของตนเองตรวจสอบกิจกรรมและเซ็นชื่อกำกับไว้ด้วย
- หมายเหตุ ควรฝึกกิจกรรมตามบัตรงานให้นักเรียนจนเป็นที่เข้าใจเสียก่อน โดยใช้เวลานอกเวลาเรียน

แบบฝึก

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนคัดคำและข้อความต่อไปนี้ด้วยตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ให้ถูกต้อง สวยงาม และรวดเร็ว

วัดงู

ฉัปลักษณ์

ธรรมชาติ

เหตุการณ์

สรรพชีวิต

ตอนที่ 2 ให้หาความหมายของคำต่อไปนี้จากพจนานุกรม

ตัวอย่าง กระเซ็น หมายความว่า กระเด็น ช่านไป หรือสาด

1. กลวง หมายความว่า

2. สรรพ หมายความว่า

3. ครั้นเครง หมายความว่า

4. ไตร่ตรอง หมายความว่า

5. ปะการัง หมายความว่า

แบบฝึกหัด

ตอนที่ 1 จงเขียนเครื่องหมาย x ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด (10 คะแนน)

1. "ทรมาน" อ่านว่าอย่างไร
 - ก. ทะ-ระ-มาน
 - ข. ทะ-ร่อ-มาน
 - ค. ทอ-ระ-มาน
 - ง. ทอ-ร่อ-มาน
2. "สาบ - สุน" เขียนได้อย่างไร
 - ก. สาบสุน
 - ข. สาบสูญ
 - ค. สาปสูญ
 - ง. สาปสุรย์
3. คำใดมีความหมายว่า "สาต"
 - ก. ลาด
 - ข. กลิ้ง
 - ค. ระลอก
 - ง. กระเซ็น
4. ข้อใดไม่สัมพันธ์กัน
 - ก. ดนตรี - จังหวะ
 - ข. คับ - ถัดถัด
 - ค. เคลิ้ม - งีบ
 - ง. เรือเร็ว - เประะ
5. ข้อใดไม่ถูกต้อง
 - ก. คุณค่า อ่านว่า คุณ-นะ-ค่า
 - ข. ธรรมชาติ อ่านว่า ทำ-มะ-ชาต
 - ค. สรรพชีวิต อ่านว่า สับ-พะ-ชี-วิต
 - ง. สกปรก อ่านว่า สก-กะ-ปรก

แผนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

บทที่ 4 (บ้านหลังใหม่ของปูเสฉวน)

เรื่อง เนื้อเรื่องในบทเรียน

แผนการสอนที่ 2 (กิจกรรมพื้นฐาน)

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

สาระสำคัญ

การอ่านเป็นกระบวนการและเห็นเครื่องหมายสำคัญสำหรับการใช้ในการแสวงหา และเรียนรู้
วิชาการต่าง ๆ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

2. เมื่อนักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้แล้ว นักเรียนสามารถ

1. ตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
2. สรุปข้อคิดจากเนื้อเรื่องได้
3. เขียนแผนภาพโครงเรื่องได้

4. จากเนื้อหาในบทเรียน นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง ชัดเจน และแบ่ง
วรรคตอนได้ถูกต้อง

เนื้อหา

เนื้อเรื่องในบทเรียนที่ 4 เรื่อง "บ้านหลังใหม่ของปูเสฉวน" จาก "ทุกเช้าเมื่อดวง
ตะวันโผล่พ้นน้ำ จนถึง บ้านเปลือกหอยมหาตสะอาดเลย" ในหน้า 78-90 ซึ่งมี
เรื่องโดยสรุป ดังนี้

เช้าวันหนึ่งปูเสฉวนชื่อป้อมเดินเที่ยวเล่นชมธรรมชาติอย่างมีความสุข
ป้อมพบเพื่อนชื่อจ้อยกำลังจะไปหาบ้านหลังใหม่ ป้อมรีบรับอาสาจะช่วยหาแล้วจึงไปตัวรอกัน พอ
จากได้บ้านหลังใหม่แล้วทั้งคู่จึงไปหาอาหารกินและพำนักหลับไปอย่างมีความสุข คืนวันนั้น ป้อมและ
จ้อยเดินเล่นบนชายหาดได้พบปอกที่เป็นเพื่อนรัก ป้อมอาสาจะพาปอกไปเลือกบ้านเปลือกหอยสวยๆ
ในวันรุ่งขึ้น

แต่อยู่มาไม่นานธรรมชาติถูกมนุษย์ทำลาย ทำให้ป้อมหาเปลือกหอยทำบ้านหลังใหม่ไม่ได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ให้นักเรียนเข้ากลุ่มเดิม ร่วมกันสนทนาดังวิธีการเรียนและประเมินผล
2. ให้นักเรียนดูภาพ "ท้องทะเล" แล้วสนทนาร่วมกันตามแนวคำถาม ดังนี้
 - นักเรียนเคยไปเที่ยวสถานที่ดังในภาพหรือไม่ ที่ใด
 - ถ้าเคยสถานที่ที่นักเรียนเคยไปเป็นเช่นไร สะอาดหรือสกปรก
 - ถ้าไม่เคย นักเรียนจินตนาการไว้วาน่าจะเป็นอย่างไร
 - นักเรียนอยากให้สถานที่ในภาพเป็นเช่นไร เพราะเหตุใด
 - นักเรียนคิดว่าสถานที่ที่สกปรกเกิดจากสาเหตุใด
 - จากภาพมีสิ่งใดน่า
3. ร่วมกันตั้งจุดประสงค์การเรียนรู้ ดังนี้
 - เมื่อนักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้แล้ว นักเรียนสามารถ
 1. ตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
 2. สรุปข้อคิดจากเนื้อเรื่องได้
 3. เขียนแผนภาพโครงเรื่องได้
 - จากเนื้อหาในบทเรียน นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง ชัดเจนและแบ่งวรรคตอนได้ถูกต้อง
4. นักเรียนทบทวนคำใหม่โดยอ่านอีกครั้งตามบัตรคำ

ขั้นสอน

1. แจกเอกสารประกอบการสอนส่วนแรก ซึ่งประกอบไปด้วย บัตรงาน บัตรกิจกรรมและแบบฝึก ให้นักเรียนคนละ 1 ชุด พร้อมกับแนะนำและให้ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนคู่หูตามบัตรงานที่ได้รับ (ให้นักเรียนฝึกนอกเวลาเรียนก่อนจนเข้าใจ)
2. กิจกรรมการอ่านกับเพื่อนคู่หู
 - 2.1 นักเรียนช่วยกันบอกวิธีการอ่านในใจและการอ่านออกเสียงที่ถูกต้อง ครูเขียนเป็นแผนภูมิแล้วนำไปติดไว้บนกระดาน พร้อมทั้งกำกับให้นักเรียนปฏิบัติตามวิธีดังกล่าว
 - 2.2 นักเรียนอ่านในใจบทเรียนในหนังสือเรียน บทที่ 3 เรื่อง "บ้านหลังใหม่ของปู่สรวง" ในหน้า 78-90

2.3 เมื่อคู่มือได้ผ่านในใจจนแล้วก็ให้ผลิตเสียงกับอ่านออกเสียงในเนื้อหาเดิมตามวิธีการอ่านที่ถูกต้อง โดยให้อ่านเป็นย่อหน้าต่อย่อหน้า คนหนึ่งจะต้องแก้ไขเมื่อเพื่อนอ่านผิดครูจะเดินไปมาเพื่อคอยตรวจสอบการอ่านของนักเรียน

3. กิจกรรมการฝึกหลักภาษาในเรื่องที่อ่าน

คู่มือที่ผ่านกิจกรรมการอ่านแล้ว ให้ช่วยกันทำแบบฝึก ดังนี้

3.1 ช่วยกันฝึกอ่านออกเสียงในแบบฝึกให้ถูกต้องชัดเจน และเขียนเครื่องหมาย / แบ่งวรรคตอนให้ถูกต้อง

3.2 ช่วยกันตั้งคำถามจากคำตอบที่กำหนดให้ ในกิจกรรมที่ 2 แล้วบันทึกคำถามลงในช่องว่างในแบบฝึกของตน

3.3 ช่วยกันตอบคำถามในกิจกรรมที่ 3 แล้วเขียนคำตอบลงในแบบฝึกของตน

3.4 ช่วยกันเติมข้อความลงในแผนภาพโครงเรื่อง และสรุปข้อคิดจากเนื้อหาในบทเรียน

3.5 เมื่อคู่มือได้ทำแบบฝึกเสร็จแล้ว ให้เพื่อนคู่มือของตนเซ็นชื่อกำกับเพื่อแสดงว่าได้ทำกิจกรรมเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

4. จากนั้นเข้ากลุ่มให้เรียบร้อย แต่ละกลุ่มรับ "บัตรเฉลย" มาเพื่อตรวจสอบ และแก้ไขการทำแบบฝึกของตน ครูคอยสังเกตและช่วยเสริมแนะเพิ่มเติม

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหา ได้แก่ การอ่านออกเสียงให้ถูกต้อง ชัดเจน การเขียนเครื่องหมาย / แบ่งวรรคตอนในการอ่าน การตั้งคำถามและตอบคำถามจากการอ่าน และการเขียนแผนภาพโครงเรื่องสรุปเหตุการณ์ในบทเรียน

ขั้นวัดผล

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่กำหนดให้ด้วยตนเอง เมื่อเสร็จแล้วให้ตัวแทนกลุ่มเก็บรวบรวมส่งครูเพื่อตรวจสอบและให้คะแนนต่อไป (ให้นักเรียนทำนอกเวลา โดยมีครูคอยดูแลอยู่ด้วย)

การประเมินผล

ประเมินผลนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการสังเกตและคะแนนรวมของกลุ่ม ถึงคะแนนรวม

ของกลุ่มเป็นเกณฑ์ตัดสิน และบันทึกผลไว้ที่ป้ายประกาศ

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา เล่มที่ 1
2. บัตรคำ ซึ่งเป็นคำใหม่ในบทเรียน (จากแผนการสอนที่ 1)
3. เอกสารประกอบการสอน ประกอบด้วย
 - บัตรงาน
 - บัตรกิจกรรม
 - แบบฝึก
 - บัตรเฉลย
 - แบบฝึกหัด

บัตรงาน

1. ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการอ่านเป็นขั้นตอนตามบัตรกิจกรรมกับคู่ของตน
2. เมื่ออ่านครบขั้นตอนแล้ว ให้ช่วยกันทำกิจกรรมในแบบฝึก ดังนี้
 - 2.1 ฝึกอ่านออกเสียงให้ถูกต้อง ชัดเจน และเขียนเครื่องหมาย / แบ่งวรรคตอนให้ถูกต้อง ในกิจกรรมที่ 1
 - 2.2 ช่วยกันตั้งคำถามจากคำตอบที่กำหนดไว้ในกิจกรรมที่ 2 แล้วบันทึกคำถามลงในช่องว่างในแบบฝึกของตน
 - 2.3 ช่วยกันตอบคำถามในกิจกรรมที่ 3 แล้วเขียนคำตอบลงในช่องว่างของตนเองในแบบฝึกของตน
 - 2.4 ช่วยกันเติมข้อความลงในแผนภาพโครงเรื่อง และสรุปข้อคิดจากเนื้อหาในบทเรียน
3. เมื่อทำแบบฝึกเสร็จแล้ว ให้เพื่อนคู่หูที่เห็นชื่อกำกับไว้ในแบบฝึกด้วย
4. ให้นักเรียนกลับเข้ากลุ่มของตนให้เรียบร้อย
5. ให้นักเรียนกับเพื่อนในกลุ่มช่วยกันตรวจสอบแก้ไขแบบฝึกของตนจากบัตรเฉลยที่ครูแจกให้

บัตรกิจกรรม

คำชี้แจง ให้นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมการอ่านต่อไปนี้ตามลำดับ

1. อ่านในใจในบทเรียนที่ 4 เรื่องบ้านหลังใหม่ของปู่เสฉวน หน้า 78 - 86 จาก "ทุกเช้าเมื่อดวงตะวันโผล่พ้นน้ำ จนถึง ป๊อปปี้กล่าวด้วยรอยยิ้ม" ภายในเวลา 15 นาที
2. อ่านออกเสียงในเนื้อหาเดิมตามวิธีการอ่านที่ถูกตั้ง โดยต้องเปลี่ยนกันอ่านกับคู่ของตนเป็นย่อหน้าต่อย่อหน้า ดังนี้ คือ
 - 2.1 ในบทเรียนหน้าที่ 78-79
 - คนที่ 1 อ่านย่อหน้าที่ 1 และ 3
 - คนที่ 2 อ่านย่อหน้าที่ 2 และ 4
 โดยอ่านเรียงจากย่อหน้าที่ 1, 2, 3 และ 4 ตามลำดับ
 - 2.2 ในบทเรียนหน้าที่ 80-86 ซึ่งเก็บบทสนทนาประกอบบรรยาย
 - คนที่ 1 เป็นพ่อม คนที่ 2 เป็นจ้อยและป๊อปปี้
 โดยให้อ่านบทสนทนาพร้อมกับบรรยายประกอบของตัวละครจนจบย่อหน้าหรือข้อความนั้น ๆ
 - 2.3 ในบทเรียนหน้าที่ 86-90 ให้นักเรียน แบ่ง ดังนี้
 - คนที่ 1 อ่านจาก "วันเวลาอันสงบสุขผ่านไป จนถึง ของสิ่งมีชีวิตทั้งหลายบนหาดนี้" ในหน้า 86-87
 - คนที่ 2 อ่านจาก "กองเปลือกหอยอันวิเศษ จนถึง นานแล้วที่ฉันไม่พบจ้อยและป๊อปปี้เพื่อนของฉัน" หน้า 87
 - คนที่ 1 อ่านจาก "ขณะที่ฉันเติบโตขึ้น จนถึง เดินต่อไปตามชายหาดด้วยความรู้สึกหดหู่" หน้า 88-89

คนที่ 2 อ่านจาก "พวกมนุษย์รู้ไหมหนอว่า จนถึงฉันเศร้าใจ
เหลือเกิน" หน้า 89

คนที่ 1 อ่านจาก "ใครก็ตามที่มีส่วนทำให้ จนถึง ฉันได้แต่
หวังว่าอีกไม่นานเกินรอ" หน้า 90

คนที่ 2 อ่านจาก "ฉันคงได้มีโอกาสเห็นหาดงาม จนถึง....
บ้านเปลือกหอยบนหาดสะอาดเลย" หน้า 90

3. ในขณะที่เพื่อนอ่านให้นักเรียนฟังไปด้วย ถ้าเพื่อนอ่านผิดจะต้องคอยแนะนำคำอ่านที่
ถูกต้องและให้อ่านใหม่ด้วย

ข้อเสนอแนะ ควรให้นักเรียนทำความเข้าใจกับกิจกรรมต่าง ๆ นอกเวลาเรียนก่อนการปฏิบัติจริง

แบบฝึก

กิจกรรมที่ 1

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ให้ชัดเจน ถูกต้อง และเขียนเครื่องหมาย / แบ่งวรรคตอนให้ถูกต้อง

ตัวอย่าง

ห้องฟ้ายามเช้ายังเห็นประกายสีส้มอ่อน / และปูเบาะนั่งลงชโลมด้วยเส้นสีทองสวยเหมือนเดิม / แต่หาทรายที่เคยขาวสะอาด / ไม้เท้ากลับเประไฉ่นไป ด้วยสิ่งสกปรก / และวัตถุแปลกปลอมต่าง ๆ / ที่มันไม่เคยรู้จักมาก่อน /

วันคืนที่แสนสุขของพวกเรา ได้ผ่านพ้นไปแล้ว / วิชาที่อยู่กับเรา สงบสุขและอุดมสมบูรณ์ / ถูกเราดูแลด้วยมือมนุษย์ / ภูมิที่เคยเปลี่ยนเหวลดจำนวนลงปลิงทะเลตัวอ้วนและลูกกุ้งลูกปลา / ในแหล่งน้ำตรง โศกหินหายไป

กิจกรรมที่ 2

คำชี้แจง 1. ให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการอ่านในบทเรียนมาสร้างคำถามโดยให้มีคำตอบตามที่กำหนดไว้

ตัวอย่าง คำตอบ _____ ตอนเช้า
คำถาม _____ เหตุการณ์ในเรื่องนี้เริ่มเกิดขึ้นเวลาใด _____

1. คำตอบ _____ ลุกปลาลุกกึ่ง _____
คำถาม _____
2. คำตอบ _____ เปลือกหอยเจดีย์ _____
คำถาม _____
3. คำตอบ _____ ต้นโพทะเล _____
คำถาม _____

กิจกรรมที่ 3

คำชี้แจง 1. ให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากบทเรียนมาตอบคำถามต่อไปนี้

ตัวอย่าง 0. เหตุการณ์ในเรื่องเกิดขึ้นที่ไหน
_____ ชายหาดแห่งหนึ่ง _____

1. บ่อมได้บ้านใหม่เป็นเปลือกหอยอะไร _____
2. มีเปลือกหอยใดบ้างที่กล่าวไว้ในเรื่อง _____
3. ในเรื่องนี้มีตัวละครกี่ตัว ใครบ้าง _____

กิจกรรมที่ 4

คำชี้แจง | ให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากบทเรียนเขียนลงในแผนภาพโครงเรื่องข้างล่างนี้

ใคร | _____

ที่ไหน | _____

เหตุการณ์ | _____

เช้าวันหนึ่ง ปูเสฉวนซื้อป้อมเดินเที่ยวเล่นชมธรรมชาติอันงดงามที่ชายทะเลอย่างมีความสุข

ป้อมและจ้อยหาเปลือกหอยเป็นบ้านหลังใหม่ได้

ป้อมกับจ้อยหาอาหารกินแล้วก็พากันหลับไปอย่างมีความสุข

ผลของเหตุการณ์ | _____

ข้อคิดจากเรื่อง | _____

บัตรเฉลย

กิจกรรมที่ 1

วันคืนที่แสนสุขของพวกเราได้ผ่านไปไปแล้วหรือนี่ / ที่อยู่ที่กินเคยสุขและอุดมสมบูรณ์ /
ถูกรบกวนด้วยฝีมือมนุษย์ / ปลูกที่เคยเกื้อหนุนหาผลดั่งจำนวนลง / สิ่งทะเลตัวอ้วน / และลูกน้ำ
ลูกปลาในแอ่งน้ำตรงโซดหินหายไป

กิจกรรมที่ 2

1. อาหารของปูเสฉวน คืออะไร
2. จ้อยได้งานใหม่เป็นเปลือกหอยชนิดใด
3. ปูเสฉวนชอบไปชุมนุมกัน ณ ที่ใด

กิจกรรมที่ 3

1. เปลือกหอยกระด่าย
2. หอยกระด่าย หอยจุกแฉ่ง หอยเจดีย์ หอยตลับ
หอยทับทิม หอยเบี้ย หอยวงเวียน หอยสังข์
และหอยแสงอาทิตย์
3. มีตัวละครอยู่ 3 ตัว คือ ปูคอม จ้อย และปูอึก
4. มาตราแม่กด
5. สรรพ อ่านว่า สับ

กิจกรรมที่ 4

ใคร | ปู่เสวน ได้แก่ ป่อม จ้อย ปือก

ที่ไหน | ชายทะเล

เหตุการณ์ |

เช้าวันหนึ่ง ปู่เสวนซื้อป่อมเดินเที่ยวเล่นชมธรรมชาติอันงดงามที่ชายทะเลอย่างมีความสุข

ป่อมพบเพื่อนชื่อจ้อยกำลังจะไปหาบ้านหลังใหม่ ป่อมรับอาสาจะช่วยหาแล้วจึงไปด้วยกัน

ป่อมและจ้อยหาเปลือกหอยเป็นบ้านหลังใหม่ได้

ป่อมกับจ้อยหาอาหารกินแล้วก็พากันกลับไปอย่างมีความสุข

คืนวันนั้น ป่อมและจ้อยเดินเล่นบนชายหาดได้พบกับปือกที่เป็นเพื่อนรัก
ป่อมอาสาจะพาปือกไปเลือกบ้านเปลือกหอยสวย ๆ ในวันรุ่งขึ้น

ป่อมหาเปลือกหอยมาทำบ้านหลังใหม่ไม่ได้

ผลของเหตุการณ์ | ธรรมชาติถูกทำลายจึงทำให้ป่อมหาเปลือกหอยมาทำบ้านหลังใหม่ไม่ได้

ข้อคิดจากเรื่อง | ธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติเป็นสิ่งที่มามีประโยชน์ต่อทุกชีวิต ดังนั้น
จึงควรช่วยกันรักษาไว้

แบบฝึกหัด

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย / แบ่งวรรคตอนให้ถูกต้อง (5 คะแนน)

เรือประมงลำหนึ่งแล่นผ่าน่านน้ำทะเลกว้างชาวประมงบนเรือลำนั้นทั้งกระป๋องน้ำอัดลม
ลงสู่ท้องทะเลบรรดาสัตว์ต่าง ๆ ในทะเลมาพบกระป๋องดังกล่าวก็รู้สึกประหลาดใจ เพราะไม่
เคยเห็นวัตถุชิ้นนี้มาก่อนและตกลงใจเป็นเจ้าของวัตถุประหลาดนี้ร่วมกันโดยผลัดเปลี่ยนกันเล่น
ในแต่ละวันอย่างสนุกสนานและทั่วถึงกันทุกตัว

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนนำอักษรที่อยู่หน้าคำถามด้านขวามือ มาเติมลงในช่อง
ว่างหน้าข้อที่เป็นคำตอบด้านซ้ายมือ (5 คะแนน)

1. ป้อม	ก. จ้อยต้องหาบ้านหลังใหม่ เพราะรู้สึกเห็นใจ
2. เปลือกหอย	ข. ใครเป็นผู้เล่าเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น
3. มนุษย์	ค. บ้านของปูเสฉวน หมายถึง อะไร
4. อีต้อ	ง. ปูเสฉวนชอบกินอะไรเป็นอาหาร
5. ลูกกุ้งลูกปลา	จ. ใครเป็นผู้ทำให้สิ่งแวดล้อมของปูเสฉวนแตกต่างไปจากเดิม
	ฉ. ทำไมป้อมและจ้อยจึงใช้เปลือกหอยเป็นบ้าน
	ช. เหตุการณ์ต่าง ๆ เกิดขึ้นที่ใด

ตอนที่ 3 ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ โดยขีดเส้นใต้คำตอบที่ถูกต้อง

- เมื่อพบเปลือกหอยที่ถูกใจ ปูเสฉวนจะออกจากเปลือกหอยเดิมแล้ว (กระโดด เดินถอยหลัง
เดินตรงไป) เข้าไปในเปลือกหอยตัวใหม่
- ป้อมเลือกวัตถุทรงกระบอกเล็ก ๆ ปากกลวงเป็นบ้านหลังใหม่เพราะ (ชอบและขนาดพอดีตัว
ต้องการทำให้จ้อยแปลกใจ ไม่มีเปลือกหอยสวย ๆ ให้เลือก)
- ป้อม (เชิญชวน ขอร้อง สนับสนุน) ให้ช่วยกันรักษาสรรพชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้สรรพ
สัตว์ทั้งหลายสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข
- เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ป้อมเล่าเกิดขึ้นที่ (ชายหาด โขดหิน เปลือกหอย)
- ปูเสฉวนต่างมาชุมนุมกันที่ (ใต้ต้นไม้ใหญ่ ใต้ต้นไม้โพทะเล แอ่งหิน)

ตอนที่ 4 ให้นักเรียนอ่านเรื่องต่อไปแล้วเติมข้อความลงในแผนภาพโครงเรื่องที่กำหนดให้

เมืองใหม่ของพลายจ้าว

กาลครั้งหนึ่งมีเมืองช้างและเมืองกระต่ายอยู่ใกล้กัน วันหนึ่งพบว่ามีถ่านหินอยู่กลางเมืองทั้งสอง สองเมืองช่วยกันเผาถ่านหินทำไฟฟ้าใช้และส่งไปขายยังเมืองต่าง ๆ จนร่ำรวยมหาศาล สองเมืองจึงมีชีวิตอย่างหรูหรา นับแต่นั้น

ทั้งสองเมืองตัดถนนหลายสายสำหรับแข่งรถ สร้างสนามกอล์ฟมากมายสำหรับแข่งกัน มีโรงขนาดมโหฬารอยู่ทุกที่สำหรับการแสดงและงานเลี้ยงฉลอง พระราชาช้างใช้น้ำสรงในแต่ละวัน ถึงหลายพันลิตร พระราชินีกระต่ายเปลี่ยนเครื่องทรงนับพันชุดต่อวัน มีงานเลี้ยง การแสดง และการแข่งขันทุกวัน ทั้งกลางวันกลางคืนต่อมาได้ถางป่าสร้างเขื่อนหลายแห่งเพื่อทำไฟฟ้าใช้ให้ได้มากขึ้น ฝูงสัตว์ที่อาศัยเดิมถูกขับไล่ออกไป พลายจ้าว เจ้าชายองค์เล็ก เกิดความรู้สึกสงสารจึงพาสัตว์เหล่านั้นขึ้นไปอาศัยบนยอดเขาสูงห่างออกไป ไม่นานต่อมา บ้านเมืองของช้างและกระต่ายก็เกิดภัยพิบัติครั้งใหญ่ บางแห่งแห้งแล้งกันดารหนัก บางแห่งเกิดพายุใหญ่ฝนที่ตกลงมาเก็บเหิน อากาศร้อนจัดถึงเจ็ดวัน น้ำแห้งทางตอนเหนือละลายถล่มลงมาในช่วงพริบตา เมืองทั้งสองก็จมอยู่ใต้ท้องทะเล

พลายจ้าวเห็นดังนั้นจึงรีบพาฝูงสัตว์ลงมา สัตว์ทั้งหลายช่วยกันตุน้ำออกจากเมืองจนสิ้น แต่ก็เหลือเพียงซากเมืองและชาวเมืองที่รอดชีวิตไม่กี่ตัว ทั้งหมดช่วยสร้างบ้านเมืองขึ้นใหม่ และปลูกต้นไม้จำนวนมากมาย ในไม่ช้าก็เกิดพรรณไม้หลากหลายชนิด เป็นบ้านอยู่อาศัยของสัตว์ป่า เกือบเต็มกำเนิดของธารน้ำใส พลายจ้าวประกาศขอให้สัตว์ทั้งหลายช่วยกันดูแลต้นไม้ทุกต้น และธารน้ำใสทุกสาย เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดภัยขึ้นอีก

สัตว์ทั้งหลายต่างเห็นพ้องต้องกันจัดงานสถาปนาพลายจ้าว ขึ้นเป็นพระราชาปกครองเมือง และมีความสุขทั่วกันตลอดไป

[นิทานของชาลี (เล่าโดยเจตีย์), 2537]

ใคร | _____
 ที่ไหน | _____
 เหตุการณ์ | _____

```

graph TD
  A[ ] --> B[ ]
  B --> C[ ]
  C --> D[ ]
  D --> E[ ]
  
```

ผลของเหตุการณ์ | _____

 ข้อคิดจากเรื่อง | _____

แผนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

บทที่ 4 (บ้านหลังใหม่ของปู่เสฉวน)

เรื่อง การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

แผนการสอนที่ 3 (กิจกรรมพื้นฐาน)

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

วันที่ เดือน พ.ศ.

สาระสำคัญ

แผนภาพโครงเรื่อง หมายถึง การวิเคราะห์เนื้อเรื่องจากการอ่านเป็นหัวข้อเรื่อง และหัวข้อเรื่องย่อย เป็นแผนภาพ มีประโยชน์ในการเตรียมการพูดและการเขียน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

จากแผนภาพโครงเรื่องเนื้อหาในบทเรียน นักเรียนสามารถเล่าเรื่อง และเขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องได้

เนื้อหา

การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

แผนภาพโครงเรื่อง หมายถึง การวิเคราะห์เนื้อเรื่องจากการอ่านเป็นหัวข้อเรื่อง และหัวข้อเรื่องย่อยเป็นแผนภาพ

แผนภาพโครงเรื่องมีประโยชน์หลายประการ เช่น ช่วยในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ช่วยในการหาโครงเรื่อง ทำให้ง่ายต่อการเรียนรู้ แสดงความสัมพันธ์ของเนื้อหาหรือหัวข้อเรื่อง

แผนภาพโครงเรื่องจะใช้ต่อเมื่อเตรียมการเขียนและเตรียมการพูด ให้ทบทวนการอ่าน และใช้ในการเขียนและการพูด

วิธีการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

1. สร้างโครงเรื่องและจัดทำแผนภาพโครงเรื่อง โดยวิเคราะห์เนื้อเรื่องจากการอ่านเป็นหัวข้อเรื่อง และหัวข้อเรื่องย่อย ออกเป็นแผนภาพ
2. อภิปรายเพื่อวางแผนภาพโครงเรื่องและเพิ่มเติมให้สมบูรณ์
3. เล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องและเขียนเรื่องเป็นร่างการเขียน
4. อ่านร่างการเขียนแล้วนำไปปรับปรุงให้สมบูรณ์ แก้ไขส่วนที่ยังเขียนไม่สมบูรณ์

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ให้นักเรียนเข้ากลุ่มเดิม ครูชี้แจงวิธีการเรียนและวิธีการประเมินผลแก่นักเรียน
2. ชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้แก่นักเรียน ดังนี้ คือ จากแผนภาพโครงเรื่องเนื้อหาในบทเรียน นักเรียนสามารถเล่าเรื่อง และเขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องได้
3. ทบทวนคำศัพท์และเนื้อหาที่ผ่านมา โดยให้นักเรียนเล่นเกม "ตัวกินใจ" ดังนี้ คือ
 - 3.1 สุ่มนักเรียนมาเลือกของคำถามที่ครูเตรียมไว้ พร้อมกับอ่านคำถามให้ชัดเจน
 - 3.2 ให้กลุ่มที่ยกมือก่อนได้ตอบเป็นกลุ่มแรก และถ้าตอบถูกจะมีสิทธิ์ไปเปิดคะแนนที่แผ่นป้าย ซึ่งในแผ่นป้ายจะกำหนดคะแนนอยู่ด้านหลัง คือ 100 90 80 70 60 50 40 30 20 10 และตัวกินใจ ถ้าเปิดได้ตัวกินใจจะไม่ได้คะแนน
 - 3.3 เมื่อหมดของคำถาม กลุ่มใดได้คะแนนรวมมากที่สุดจะเป็นผู้ชนะ และได้คะแนน 5 4 3 2 และ 1 ตามลำดับ

ขั้นสอน

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน เรื่อง "บ้านหลังใหม่ของปูเสฉวน" ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้
 - ลำดับเรื่องราวในบทเรียน
 - แนวคิดที่ได้จากบทเรียน
2. ครูและนักเรียนช่วยกันทบทวนแผนภาพโครงเรื่อง และเติมข้อความตามเหตุการณ์ พร้อมทั้งสรุปข้อคิดในเรื่องจากชั่วโมงที่ผ่านมา
3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนผลัดเปลี่ยนกันเล่า เรื่องต่อกัน โดยให้แผนภาพโครงเรื่องเป็นแนวทางในการเล่า
4. ให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียน เรื่อง "บ้านหลังใหม่ของปูเสฉวน" ตามแผนภาพโครงเรื่องด้วยภาษาของตนเอง ตามแผนที่ดังนี้
 - มีลำดับเรื่องราวถูกต้อง
 - มีแนวคิดที่ได้จากบทเรียน
5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเสนองานเขียนของกลุ่มต่อชั้นเรียน ครูและนักเรียนช่วยกันวิจารณ์หรือแก้ไขเพิ่มเติม

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปถึงการเขียนเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่อง โดยการเขียนเรื่องตามช่องเนื้อหาและข้อคิดที่ได้

ขั้นวัดผล

1. ร่วมกันทบทวนถึงแผนภาพโครงเรื่อง เรื่อง "เงาะใหม่ของพลายจ้าว" จากบทกวีชุดในแผนการสอนที่ 2
2. นักเรียนผลัดกันเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องดังกล่าว จากนั้นให้แต่ละคนเขียนเรื่องใหม่ โดยใช้ภาษาของตนเอง

การประเมินผล

ประเมินผลจากการสังเกตและดูคะแนนของกลุ่มจากการทำบทกวีชุด ถัดคะแนนผลงานเขียนเกณฑ์ตัดสิน และประกาศผลไว้ที่ป้ายประกาศ

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. เกม"ตัวกินใจ"
2. หนังสือเรียนวิชาภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา เล่ม 1

เกม"ตัวกินใจ"

1. ช่องบัตรคำถาม
2. ป้ายเกม"ตัวกินใจ"

ช่องบัตรคำถาม

ช่องบัตรคำถาม ประกอบไปด้วยบัตรคำถาม จำนวน 10 บัตร ดังนี้ คือ

คำถาม	คำตอบ
1. "อพพน" อ่านว่าอย่างไร	อา-พะ-ภย
2. "ไตรตรอง" หมายความว่าอย่างไร	คิดทบทวน
3. คำใดมีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า "อัปลักษณ์"	น่าเกลียด
4. คำใดที่มีความหมายว่า "ล่วงแล้ว ผ่านไปแล้ว"	อดีต
5. คำอ่านว่า "ชะ-เม่น" เขียนได้อย่างไร	เชมัน
6. อาหารของปูเสฉวน คืออะไร	ลูกปลา ลูกกุ้ง
7. ปูเสฉวนชอบไปชุมนุมกันที่ใด	ใต้ต้นโพทะเล
8. ปูเสฉวนจึงใช้เปลือกหอยเป็นบ้านเพื่ออะไร เพื่อป้องกันภัยอันตรายและอะไรกันแน่	แดดลม
9. ทำไมในเวลาต่อมาปูมจึงหาเปลือกหอยไม่ได้ เพราะไม่มีเปลือกหอยที่มีสภาพดี ๆ	เหลืออยู่
10. นักเรียนจะช่วยปูเสฉวนได้อย่างไร ไม่เก็บเปลือกหอยมา (เก็บอยู่กับเตวดมณีจกของครู)	

ป้ายเกม"ตัวกินใจ"

100	10	30	90	50	80	60	20	70	100
60	90	70	20	80	100	10		50	40
40		100	80	10	50	30	100	80	20
100	10		90	30	50	40	20	70	60
50	80	30	100		10	70	40		90
	100	50	70	20	60	50	30	40	80
80	10	60	20	90	30	50	10		100

แผนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

บทที่ 4 (บ้านหลังใหม่ของปูเสฉวน)

เรื่อง การแสดงบทบาทสมมติ

แผนการสอนที่ 4 (ฝึกทักษะการฟังและการพูด)

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

วันที่ เดือน พ.ศ.

สาระสำคัญ

เมื่อฟังเรื่องใดเรื่องหนึ่งแล้ว รู้จักลำดับเหตุการณ์ให้ต่อเนื่อง และมีความเข้าใจในเรื่องที่ฟัง จะช่วยให้แสดงบทบาทสมมติตามเรื่องที่ฟังได้ดี

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนฟังเรื่องที่กำหนดให้แล้ว นักเรียนสามารถแสดงบทบาทสมมติตามเนื้อเรื่องที่ฟังได้

เนื้อหา

การแสดงบทบาทสมมติ เป็นการแสดงกิริยาท่าทางตามบทบาทของตัวละครที่กำหนดขึ้น
การแสดงบทบาทสมมติที่ดีจะต้องอาศัยปัจจัย ดังนี้

- ลำดับเรื่อง ได้ใจความต่อเนื่อง
- ใช้ภาษาได้ถูกต้อง
- แสดงกิริยาท่าทางประกอบเหมาะสม

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ให้นักเรียนเข้ากลุ่มเดิม สันทนาถึงวิธีการเรียนและการประเมินผล
2. ร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับละครที่นักเรียนชอบ โดยใช้คำถามดังนี้ เช่น
 - นักเรียนเคยดูละครที่สนุกไม่ เรื่องอะไรบ้าง
 - จากที่เคยดู นักเรียนชอบเรื่องอะไรมากที่สุด เพราะเหตุใด
 - นักเรียนแสดงที่นักเรียนชอบที่สุดเห็นใคร เพราะเหตุใด

3. ครูชี้แจงจุดประสงค์ในการเรียนแก่นักเรียน คือ เมื่อนักเรียนฟังเรื่องที่กำหนดให้แล้ว นักเรียนสามารถแสดงบทบาทสมมติตามเนื้อเรื่องที่ฟังได้

ขั้นสอน

1. ครูและนักเรียนสนทนาทบทวนถึงข้อปฏิบัติในการฟังที่ถูกต้อง และจดบันทึกไว้บนกระดานดำ พร้อมทั้งกำชับให้นักเรียนนำไปปฏิบัติ
2. ให้นักเรียนฟังเรื่อง "ตุ๊กตีกกกลับใจตอนที่ 1" จากเทป จำนวน 1 เทียว จากนั้นให้ช่วยกันสรุปลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่ฟัง
3. ให้นักเรียนอาสาสมัครเป็นตัวแทนของห้อง เพื่อแสดงบทบาทสมมติจากเหตุการณ์ที่ฟัง (ถ้าไม่มีอาสาสมัครก็ให้คัดเลือกโดยเพื่อนในห้อง)
4. ครูและนักเรียนช่วยกันสังเกต และสรุปหลักการแสดงบทบาทสมมติที่ดีในประเด็นนี้ คือ ลำดับเหตุการณ์ การใช้ภาษา และการแสดงกิริยาท่าทางประกอบ
5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มฟังเรื่อง "ตุ๊กตีกกกลับใจ ตอนที่ 2" จากนั้นให้ช่วยกันเล่าลำดับเหตุการณ์ วางแผนการแสดงและฝึกซ้อมภายในกลุ่ม
6. แต่ละกลุ่มแสดงบทบาทสมมติที่ฝึกซ้อมแล้วหน้าชั้น จากนั้นครูและเพื่อน ๆ ร่วมกันอภิปรายตามประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ คือ ลำดับเหตุการณ์ การใช้ภาษา และการแสดงกิริยาท่าทางประกอบ

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปหลักการแสดงบทบาทสมมติ โดยจะต้องจัดลำดับเหตุการณ์ให้ต่อเนื่อง ใช้ภาษาให้ถูกต้อง และแสดงกิริยาท่าทางประกอบให้เหมาะสม

ขั้นวัดผล

ให้นักเรียนแต่ละคนเขียนรายงานวิจารณ์การแสดงของกลุ่มที่ตนชอบ และไม่ชอบ พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบ จากนั้นให้ตัวแทนกลุ่มรวบรวมส่งครูเพื่อตรวจสอบและให้คะแนนต่อไป

การประเมินผล

ประเมินผลจากการสังเกตและการเขียนรายงาน นำคะแนนจากการเขียนรายงานของแต่

ละคนไปคิดเป็นคะแนนกลุ่ม ถือคะแนนของกลุ่มเป็นเกณฑ์ตัดสิน และติดผลไว้ที่ป้ายประกาศ

สื่อการเรียนการสอน

ละครเรื่อง "ตุ๊กตากล้าใจ"

ตุ๊กตากล้าใจ

ตอนที่ 1

เป็นสวนสาธารณะแห่งหนึ่ง ปลูกต้นไม้และดอกไม้ไว้อย่างสวยงาม

ตุ๊กตากล้าใจ แหม...เช้าวันนี้อากาศสดชื่นแจ่มใสดีจริง ๆ (สูดอากาศ) อืม...อากาศยามเช้า
นี้ช่างบริสุทธิ์สดชื่นดีแท้ (เดินไปเด็ดดอกไม้มาดม) อ้อ... หอมจัง เก
ดอกอะไรนะ กลิ่นหอมจริง ๆ (เดินเก็บดอกไม้)

ตุ๊กตากล้าใจ (แปลกใจ) เอ!.....นั่นดอกอะไรนะ สวยจังเลย ดอกกำลังบานสะพรั่งเลย ช่าง
สวยอะไรอย่างนี้

ตุ๊กตากล้าใจ, อุ่น (เดินชนกันโดยไม่ทันระวังตัว) โอ๊ย!.... โอ๊ย!.....

ตุ๊กตากล้าใจ ตายจริง!.. ของหล่นหมดเลย ฉันขอโทษนะ ฉันเดินเล่นเพลินไปหน่อยจะ ก็...
มานี้ ฉันช่วยเก็บให้ไหม

อุ่น อ้อ!.....ฉันก็ต้องขอโทษเธอด้วยนะ ฉันก็เหมือนกัน ฉันขอโทษนะจะ ฉันช่วยเก็บ
ให้ไหม (ก้มเก็บของใส่ตะกร้า)

ตุ๊กตากล้าใจ (ส่งตะกร้าให้) นี่จะ ตะกร้าของเธอ แต่ฉันต้องกลับบ้านก่อนนะจะ สบายมากแล้ว
เดี๋ยวคุณแม่ของฉันจะคอย ฉันไปก่อนนะจะ

อุ่น จะ...ขอบใจมากนะจะ ฉันก็ต้องกลับบ้านเหมือนกัน ป่านนี้คุณแม่คงคอยฉันอยู่แล้ว
ฉันไปก่อนนะจะ (อุ่นเดินออกไป)

ตุ๊กตากล้าใจ จะ (อึกอักครู่ต่อมา)

ตุ๊กตากล้าใจ (ทำท่าตื่นเต้น) เอ๊ะ!..นี่อะไรนะ โอ้โอ้..สวยเปี่ยมล้น สวยจริง ๆ สีสวย
จังเลย สวยอะไรอย่างนี้เนี่ย เราเคยอยากได้มานานแล้ว ดีใจจังเลย เหม!
(เสียงดนตรีบรรเลง ...ทำนองเพลงเศร้า เวลา 5 วินาที)

เป็นส่วนสาธารณะแห่งเดิม อุ่นกำลังนั่งร้องไห้

ตุ๊กตัก (กำลังเดินเล่น) เอ๊ะ!..นั่นอุ่นนี่ ทำไมมานั่งอยู่ตรงนั้นะ อ้าว!...อุ่นร้องไห้ด้วย
ไม่ได้แล้วจะต้องเข้าไปถามสักหน่อย

ตุ๊กตัก อุ่นเป็นอะไรไปหรือจะ

อุ่น (เศร้าเสียใจ) ก็สร้อยที่ฉันตั้งใจทำไว้เป็นของขวัญวันเกิด ให้จุ่มจิ้มเพื่อนรักของฉัน
นะซิทายไปไหนก็ไม่รู้ ฉันนั่งทำสร้อยนั้นเป็นเดือนเชียวนะ กะว่าจะเอาไปให้เป็นของขวัญ
วันเกิดให้จุ่มจิ้มพวกรุ่นนี้แท้ ๆ เลยนะนี่ ตุ๊กตักเธอเห็นบ้างไหม

ตุ๊กตัก (อึ้ง) เออ!..เออ!..ฉัน..ฉันต้องกลับบ้านก่อนนะจ๊ะ เดี่ยวคุณแม่จะคอย
(ตุ๊กตักเดินกลับออกไป)

ตอนที่ 2

เป็นห้องนอนของตุ๊กตัก ข้างเตียงนอนเป็นโต๊ะอ่านหนังสือ มีสร้อยเปลือกหอยวางอยู่

ตุ๊กตัก (ถอนหายใจ) อ้อ!..น่าสงสารอุ่นจังเลย แต่..... อ้อ!..... (หยิบสร้อยขึ้นดู)
สร้อยเส้นนี้สวยมากเลย ถ้าเราเก็บไว้ใส่เองคงจะสวยมากทีเดียว แต่..เอ..อืม!
ถ้าเราเก็บไว้อุ่นก็คงจะไม่มีของขวัญให้จุ่มจิ้มแน่เลย อุ่นคงต้องเสียใจมากเลย
อ้อ!... ทำอย่างไรดีนะ อ้อ..... (ทำท่ากุมขมับ , ใช้ความคิดอย่างหนัก)

ตุ๊กตัก อ้อ! เอล่ะเราต้องเอาสร้อยเปลือกหอยไปคืนให้อุ่น เพราะอุ่นตั้งใจทำให้จุ่มจิ้ม
ถ้าเราไม่เอาไปคืน อุ่นก็คงไม่มีของขวัญให้จุ่มจิ้ม อุ่นและจุ่มจิ้มคงต้องเสียใจมาก
เลย เราย่าเอาของของคนอื่นมาใช้โดยไม่ได้รับอนุญาตเลยนะ (ทำท่าคิดได้)
(เสียงดนตรี ... เวลา 3 วินาที)

เป็นหน้าบ้านหลังหนึ่ง มีม้าหินอ่อนวางอยู่ 1 ชุด อุ่นกำลังนั่งเหม่อลอยที่นั่น

ตุ๊กตัก (เดินอย่างไม่มั่นใจ) อุ่นจะจับชอล์กโทหะ ฉันนำสร้อยมาคืนเธอ ฉันไม่สบายใจเลย
ที่ไม่บอกความจริงให้เธอรู้ว่า สร้อยของเธอจะติดไปในตะกร้าของฉัน เมื่อวันที่เรา
เดินชนกัน เธออย่าโกรธฉันเลยนะจ๊ะ

อุ่น อ้อ!.. (ท่าทางดีใจ) ไม่เป็นไรหรอกจ้ะ อ้อ!..ฉันไม่โกรธเธอหรอก ฉันดีใจมากที่มี
 เพื่อนที่ดีอย่างเธอ แล้วฉันจะทำสร้อยเส้นใหม่ให้เธอนะจ้ะ
 ตักตัก จ้ะ (ยิ้มอย่างสบายใจ)

(เสียงดนตรี ... เวลา 5 วินาที)

.....จบ

คัดลอกจาก (ศิริวรรณ ลักจเจริญผล, 2538)

แผนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่

บทที่ 4 (บ้านหลังใหม่ของปู่เสฉวน)

เรื่อง การอภิปรายกลุ่ม

แผนการสอนที่ 5 (ฝึกทักษะการฟัง, พูด)

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

วันที่ เดือน พ.ศ.

สาระสำคัญ

การอภิปรายกลุ่มเป็นการพูดแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเป็นกลุ่มเล็ก ๆ เพื่อแก้ปัญหาาร่วมกัน หรือหาข้อสรุปอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือปรึกษาหารือกัน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนฟังเรื่องที่กำหนดให้แล้ว นักเรียนสามารถพูดอภิปรายแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผล

เนื้อหา

การอภิปรายกลุ่ม

การอภิปรายกลุ่มเป็นการพูดแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเป็นกลุ่มเล็ก ๆ เพื่อแก้ปัญหาาร่วมกัน หรือหาข้อสรุปอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือปรึกษาหารือกัน

การอภิปรายกลุ่มจะประกอบไปด้วยคน 5-10 คน มาประชุมร่วมกัน มีประธานทำหน้าที่ให้คนในกลุ่มพูดให้ครบทุกคน มีเลขานุการทำหน้าที่จดบันทึกการอภิปรายและทำรายงานการประชุม

ข้อควรปฏิบัติในการอภิปรายกลุ่ม

1. ประธานแจ้งหัวข้อหรือเรื่องที่จะประชุม และให้ทุกคนพูดโดยทั่วถึงทุกคน
2. เลขานุการจดบันทึกการประชุมโดยจดชื่อประธาน สมาชิก และเลขานุการ และจดข้อสรุปของกลุ่มเป็นรายงาน

3. สมาชิกจะต้องทำหน้าที่ดังนี้

- ค้นหาหาความรู้โดยอ่านหนังสือ ฟังเรื่องราวจากวิทยุ เครื่องบันทึกเสียง

นำมาอภิปราย

- ร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล
- ฟังผู้อื่นอย่างตั้งใจ

- ไม่พูดคนเดียว
- พูดให้ชัดเจน ชัดคำ ได้สาระ

การจัดบันทึกการประชุม

1. จัดบันทึกว่าเป็นรายงานการประชุมเรื่องอะไร ประชุมเมื่อไหร่ และประชุมที่ไหน
2. เขียนรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม บอกชื่อประธาน กรรมการ และเลขานุการ
3. บอกเวลาที่ประชุมและเวลาเลิกประชุม
4. จัดบันทึกเนื้อหาสาระของการประชุม โดยบอกว่า ประธานชี้แจงหัวข้อการประชุมและให้กรรมการพิจารณาเรื่องอะไร แล้วจึงจัดบันทึกสรุปความคิดเห็นของที่ประชุมว่าได้พูดอภิปรายเรื่องอะไร มีใจความว่าอย่างไร
5. ลงชื่อเลขานุการการประชุมเป็นผู้บันทึก

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ให้นักเรียนเข้ากลุ่มตามเดิม แล้วร่วมกันสนทนาถึงวิธีการเรียนและการประเมินผล พร้อมทั้งรายงานความก้าวหน้าในการอ่านหนังสือตามความสนใจนอกเวลา
2. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาพบครูกลุ่มละ 1 คน ครูทำความเข้าใจกับตัวแทนของแต่ละกลุ่มให้เข้าใจว่า จะต้องคอยสังเกตสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มในตอนที่กำลังอภิปรายกันในประเด็นที่กำหนดให้ แล้วรายงานพฤติกรรมของการอภิปรายต่อชั้นเรียน (โดยจะต้องไม่ให้เพื่อนรู้ว่าถูกสังเกต)
3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายในหัวข้อ "เมื่อทางโรงเรียนจัดโครงการประกวดห้องเรียนดีเด่น เราควรจะทำอย่างไรดี" ภายในเวลา 3 นาที
4. เมื่อสัญญาณหมดเวลา ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานผลการประชุมอภิปราย จากนั้นให้ผู้สังเกตการณ์ออกมารายงานผลการสังเกตจนครบทุกกลุ่ม
5. สรุปกิจกรรม และแจ้งจุดประสงค์ในการเรียนแก่นักเรียน ดังนี้
เมื่อนักเรียนฟังเรื่องที่กำหนดให้แล้ว นักเรียนสามารถพูดอภิปรายแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผล

ขั้นสอน

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันศึกษาเนื้อหาในบทเรียน เรื่อง "การอภิปรายกลุ่ม" ในหน้า 97-100 ภายในเวลา 10 นาที
2. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อปฏิบัติในการอภิปราย และการจดบันทึกการอภิปรายจนเข้าใจเป็นที่ตรงกัน
- 3 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกประธานและเลขานุการของกลุ่ม จากนั้นร่วมกันอภิปรายตามแนวคิดที่ว่า "ธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติมีประโยชน์ต่อทุกชีวิต ดังนั้นจึงควรช่วยกันรักษา" ในประเด็นต่อไปนี้
 - ธรรมชาติคืออะไร
 - ทรัพยากรธรรมชาติหมายถึงอะไร
 - ธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติมีประโยชน์ต่อทุกชีวิตอย่างไร
 - วิธีการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ

โดยให้ปฏิบัติตนในการอภิปรายให้ถูกต้อง ภายในเวลา 10 นาที

4. เมื่อหมดเวลา ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาอ่าน "บันทึกการประชุม" หน้าขึ้น
5. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงการทำงานของแต่ละกลุ่ม

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียนอีกครั้ง ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

- ข้อปฏิบัติในการอภิปรายกลุ่ม
- ความรู้และข้อคิดจากบทเรียน

ขั้นวัดผล

1. ให้นักเรียนแต่ละคนเขียนวิจารณ์การอภิปรายกลุ่มของกลุ่ม ว่ามีการปฏิบัติได้ถูกต้องหรือผิดพลาดในส่วนใดบ้าง
2. ให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกหัดในหนังสือแบบฝึกหัด ข้อ 18-22 ในหน้า 66-68 โดยให้ทำเป็นการบ้าน (ถ้าเวลาไม่พอ)

การประเมินผล

ประเมินผลจากการสังเกตรายบุคคล และตรวจสอบรายงานการอภิปรายของกลุ่ม รวมทั้งการทำแบบฝึกหัด แล้วนำมาคิดเป็นคะแนนของกลุ่ม ถือคะแนนของกลุ่มเป็นเกณฑ์ตัดสิน และติดผลไว้ที่ป้ายประกาศ

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนวิชาภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา เล่ม 1
2. หนังสือแบบฝึกหัดวิชาภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา เล่ม 1

แผนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

บทที่ 4 (บ้านหลังใหม่ของปู่เสวน)

เรื่อง การอ่านจับใจความ

แผนการสอนที่ 6 (ฝึกทักษะการอ่าน)

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

วันที่ เดือน พ.ศ.

สาระสำคัญ

การฝึกอ่านจับใจความอย่างมีระบบ จะช่วยให้เข้าใจเรื่องที่อ่านได้มากยิ่งขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อกำหนดให้นักเรียนอ่านหนังสือตามความสนใจ นักเรียนสามารถ

1. ทำบันทึกสรุปผลการอ่านตามรูปแบบที่กำหนดให้ได้
2. ตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

1. ข้อปฏิบัติในการอ่านในใจ

- 1.1 มีสมาธิในการอ่าน
- 1.2 ไม่ออกเสียงพิมพ์และ ไม่ขยับริมฝีปาก
- 1.3 กวาดสายตาไปมา ไม่เอียงหน้าหรือส่ายหน้า
- 1.4 ไม่ชี้ตัวอักษร

2. วิธีการอ่านในใจ

- 2.1 การจับสายตา หมายถึง การที่สายตาจับอยู่ที่ข้อความเป็นจุด ๆ
- 2.2 ช่วงสายตา คือ ระยะจากที่สายตาจับจุดหนึ่ง ไปยังอีกจุดหนึ่งที่สายตาจับใน

ครั้งต่อไป

2.3 การย้อนกลับ คือ การย้อนสายตากลับมาจับตรงคำ หรือข้อความที่อ่านแล้ว ซึ่งเป็นลักษณะการอ่านที่ไม่ดี

2.4 การเปลี่ยนบรรทัด คือ การกวาดสายตากลับมาทางซ้ายอีก หลังจากอ่านจบบรรทัดเพื่อขึ้นบรรทัดใหม่ โดยไม่หยุดพักสายตานาน

3. หลักการอ่านจับใจความ

3.1 อ่านอย่างคร่าว ๆ พอเข้าใจ

3.2 อ่านให้ละเอียด

3.3 อ่านแล้วถามตัวเองว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร และทำไม หรือ เป็นเรื่องอะไร มีความสำคัญอย่างไร เป็นต้น

3.4 จากนั้นรวบรวมคำตอบจากข้อ 3.3 มาเรียบเรียงให้สละสลวยและมีความเหมาะสมตามลำดับความสำคัญของเนื้อความ

4. อ่านเสริมบทเรียน เรื่อง "ชมธรรมชาติ"

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ให้นักเรียนเข้ากลุ่มตามเดิม แล้วร่วมกันสนทนาดังวิธีการเรียน และการประเมินผล พร้อมทั้งรายงานความก้าวหน้าในการอ่านหนังสือตามความสนใจนอกเวลา
2. ให้นักเรียนร่วมกันร้องเพลง "ทะเลแสนงาม" พร้อมทั้งทำท่าทางประกอบ
3. ชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้แก่นักเรียน ดังนี้ คือ
 - เมื่อกำหนดให้อ่านหนังสือตามความสนใจ นักเรียนสามารถ
 - ทำบันทึกสรุปผลการอ่านตามรูปแบบที่กำหนดให้ได้
 - ตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนอ่านในใจข้อความในแถบกระดาษที่ครูเปิดแผ่นชั้นส่วนกระดาษกัน โดยจับสายตาแผ่นละจุด ภายในเวลา 1 วินาที ต่อเนื่องกันไปเรื่อย ๆ จนครบทุกแผ่น
2. สนทนาดังเวลาที่ใช้ในการอ่าน และใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน เป็นเรื่องอะไร อย่างไร และทำไม
3. นักเรียนร่วมกันสรุปถึงวิธีการอ่านในใจได้อย่างรวดเร็วว่า จะต้องมีการจับตา แบ่งช่วงสายตา การเปลี่ยนบรรทัดและ ไม่ย้อนกลับ ซึ่งจะทำให้อ่านได้เร็ว จับใจความของเรื่องได้
4. สนทนากับนักเรียนถึงวิธีการอ่านในใจที่ถูกต้องว่า ควรปฏิบัติตนเช่นใด แล้วเขียนไว้บนกระดาน

5. นักเรียนนั่งตัวตรง วางหนังสือภาษาไทย เรื่อง "ชมธรรมชาติ" ให้ห่างสายตาประมาณ 1 ฟุต แล้วอ่านในใจตามวิธีการที่ถูกต้อง ภายในเวลา 2 นาที ให้สัญญาณหยุดเมื่อหมดเวลา

6. ให้นักเรียนตั้งคำถามและตอบคำถามในประเด็นเหล่านี้ คือ เรื่องอะไร มีความสำคัญเช่นใด เราควรรักษาธรรมชาติไว้หรือไม่ เพราะเหตุใด เป็นต้น

7. จากนั้นให้นักเรียนอ่านในใจอีกครั้ง โดยให้เวลามากขึ้นเป็น 3 นาที พร้อมทั้งกำชับให้นักเรียนปฏิบัติตนในการอ่านให้ถูกต้อง

8. เมื่อหมดเวลา ให้นักเรียนปิดหนังสือ แล้วช่วยกันตอบคำถามเดิม แล้วเรียบเรียงให้สละสลวยและมีความหมายเหมาะสมกับความสำคัญ โดยให้ครูเขียนไว้บนกระดาน จากนั้นให้อ่านข้อความดังกล่าวพร้อม ๆ กัน

9. ครูและนักเรียนสนทนากันถึงขั้นตอนการอ่านจับใจความที่ถูกต้อง แล้วให้แต่ละกลุ่มอ่านเรื่อง "ประเพณีลอยกระทง" พร้อมทั้งจดบันทึกการอ่านและรายงานหน้าชั้น ให้ครูควบคุมประเด็นต่าง ๆ ตามรูปแบบที่กำหนดให้

10. ครูและนักเรียนช่วยกันวิจารณ์และแก้ไข

ขั้นสรุป

นักเรียนร่วมกันสรุปข้อปฏิบัติในการอ่านในใจ วิธีการอ่านในใจได้อย่างรวดเร็ว การจับใจความสำคัญ และการจดบันทึกการอ่าน ครูคอยเสนอแนะเพิ่มเติม

ขั้นวัดผล

1. ให้นักเรียนแต่ละคนอ่านเรื่องตามความสนใจคนละ 1 เรื่อง แล้วจดบันทึกสรุปผลการอ่านตามรูปแบบที่กำหนดให้ถูกต้อง

2. ให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มรวบรวมส่งเพื่อให้ครูตรวจต่อไป

การประเมินผล

ประเมินผลจากการสังเกตรายบุคคล และดูคะแนนรวมของกลุ่ม ถือคะแนนของกลุ่มเป็นเกณฑ์ตัดสิน และบันทึกผลไว้ที่ป้ายประกาศ

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา เล่ม 1
2. เพลง "ทะเลแสนงาม"

เพลง "ทะเลแสนงาม"

ไอ้ทะเลแสนงาม	ฟ้าสีครามสดใส
มองเห็นเรือใบ	แล่นอยู่ในทะเล
หาดทรายงามเห็นปู	ดูหิวดูห่มปูปลา
กุ้งหอยนานา	อยู่ในท้องทะเล

ประเพณีลอยกระทง

ประเพณีลอยกระทง เป็นที่รู้จักกันอย่างดีที่กระทำสืบต่อกันมาตั้งแต่ครั้งกรุงสุโขทัยเป็นราชธานีของไทย ในวันนั้น จะมีการประดิษฐ์กระทงเป็นรูปร่าง ๆ มากมาย เช่น ดอกบัวบาน จีบปลั้วปลิง เป็นต้น หรืออาจ จะใช้หยวกกล้วย กระดาษสี มาทำกระทง เป็นต้น ในกระทงที่ประดิษฐ์เรียบร้อยแล้ว ก็จะเสียบดอกไม้และธูปเทียน เพื่อนำไปขอขมาลาโทษต่อพระแม่คงคาที่ได้ใช้น้ำมาบริโภคน้ำและอุปโภคในสิ่งต่าง ๆ ที่สมควรและไม่สมควร อันเป็นที่เชื่อมาแต่โบราณ

ประเพณีการลอยกระทงในสมัยก่อนนั้นมีการร้องเพลงเรือ เพื่อความสนุกสนานรื่นเริง โดยพอเสร็จจากลอยกระทงแล้ว ก็ลงเรือทั้งชายและหญิงไปร้องเพลงเรือโต้กัน เป็นบทสักวาหรือกลอนสด หากฝ่ายไหนโต้ไม่ได้ ก็ถือว่าฝ่ายนั้นแพ้ ส่วนใหญ่เรือแต่ละลำจะมีคนแต่งกายสวยงามและเหมือนกันด้วย อย่างเช่น เรือลำนั้นแต่งชุดสีแดง ก็ต้องแต่งสีแดงหมดทุกคนในลำ เป็นต้น

ในปัจจุบันนี้แทบจะไม่เห็นการเล่นเพลงเรือ เพราะไม่มีผู้นิยมเล่นกัน แต่เมื่อ 20-30 ปีก่อน ยังหาได้บ้างในชนบทบางแห่งเช่น ที่ตำบลสีกก อำเภอบางปะหัน หรือที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นต้น ก็คงเหลือแต่ประเพณีการลอยกระทงแต่อย่างเดียวนั่น ส่วนการร้องเพลงเรือคงไม่มีแล้ว

แผนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

บทที่ 4 (บ้านหลังใหม่ของปู่เสวน)

เรื่อง อ่านบทร้อยกรอง

แผนการสอนที่ 7 (ฝึกทักษะการอ่าน)

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

วันที่ เดือน พ.ศ.

สาระสำคัญ

การอ่านทำนองเสนาะเป็นการอ่านเพื่อสื่อความหมาย และช่วยให้ผู้อ่านหรือ ผู้ฟังซาบซึ้ง
ในบทกวีได้ดียิ่งขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อกำหนดบทร้อยกรอง (กลอนสุภาพ) ให้ นักเรียนสามารถ

1. แบ่งวรรคตอนในการอ่านบทร้อยกรองได้
2. อ่านออกเสียงทำนองเสนาะของบทร้อยกรองได้
3. ถอดคำประพันธ์เป็นร้อยแก้วได้

เนื้อหา

1. บทร้อยกรอง "ชมทะเล"
2. การอ่านทำนองเสนาะ
 - 2.1 แบ่งวรรคตอนการอ่านให้ถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์
เช่น 000/00/000/ (กลอนสุภาพ)
 - 2.2 อ่านออกเสียงให้ถูกต้องชัดเจน
 - 2.3 ใช้น้ำเสียงให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องที่อ่าน
 - 2.4 คำนึงถึงความไพเราะและท่วงทำนองของคำประพันธ์ โดยรู้จักทอดเสียง
อ่อนเสียงและเน้นเสียง
3. การถอดคำประพันธ์
 - 3.1 อ่านคร่าว ๆ เพื่อสำรวจคำศัพท์
 - 3.2 เขียนคำสามัญแทนคำศัพท์
 - 3.3 อ่านละเอียดและพูดเป็นร้อยแก้วที่ละวรรค

3.4 สรุปเรื่องเขียนด้วยภาษาของตนเอง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ให้นักเรียนเข้ากลุ่มเดิม สนทนาถึงวิธีการเรียนและการประเมินผล พร้อมทั้งซักถามถึงความก้าวหน้าในการอ่านหนังสือตามความสนใจเองเวลา
2. ให้นักเรียนร้องเพลง"ทะเลแสนงาม" พร้อมกับทำท่าทางประกอบ
3. แจกจุดประสงค์ในการเรียนแก่นักเรียน เช่น
 - เขียนเครื่องหมาย / แบ่งวรรคตอนในการอ่านบทร้อยกรองได้
 - อ่านออกเสียงทำนองเสนาะของบทร้อยกรองได้
 - ถอดคำประพันธ์เป็นร้อยแก้วได้

ขั้นสอน

1. อ่านออกเสียงธรรมดาเบา ๆ พร้อมทั้งเขียนเครื่องหมาย / แบ่งวรรคตอน ในการอ่านทำนองเสนาะไว้
2. นักเรียนขีดเส้นใต้คำศัพท์ไว้ จากนั้นให้เขียนคำสามัญแทนคำศัพท์ที่ขีดเส้นใต้ไว้
3. ฟังตัวอย่างการอ่านทำนองเสนาะจากเทปหรือครู
4. นักเรียนอ่านทำนองเสนาะ (กลอนสุภาพ) คลอไปกับเทป 2 เทียว จากนั้นให้อ่านพร้อมๆ กันทั้งชั้น เมื่ออ่านจบแล้วให้ช่วยกันพูดเป็นร้อยแก้วที่ละวรรค และสรุปเรื่องเป็นภาษาของตนเอง
5. ครูและนักเรียนช่วยกันสนทนาถึงวิธีการอ่านทำนองเสนาะ และการถอดคำประพันธ์ที่ถูกต้อง
6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันทำกิจกรรม ดังนี้
 - 6.1 อ่านออกเสียงธรรมดาเบา ๆ พร้อมทั้งแบ่งวรรคตอนและขีดเส้นใต้คำศัพท์ในบทร้อยกรอง"ชมทะเล" ในหนังสือเรียนหน้า 101
 - 6.2 เขียนคำสามัญแทนคำศัพท์ที่ขีดเส้นใต้ไว้
 - 6.3 ฝึกออกเสียงทำนองเสนาะโดยรู้จักใช้น้ำเสียงให้เหมาะสม และมีการทอด

เสียง เอื้อนเสียงและเน้นเสียงเพื่อความไพเราะ

6.4 สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนเรียบเรียงบทประพันธ์เป็นร้อยแก้ว คนละ 1 บท และช่วยกันสรุปเรื่อง แล้วเขียนเป็นภาษาของตนเอง

6.4 เมื่อหมดเวลา ให้แต่ละกลุ่มรายงานต่อชั้นเรียน โดยอ่านบทร้อยกรองให้ทำนองเสนาะพร้อม ๆ กัน และอ่านคำประพันธ์ที่ถอดได้ให้เพื่อน ๆ ในห้องฟัง

7. ครูและเพื่อน ๆ ช่วยกันตรวจสอบและวิจารณ์แก้ไข

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนช่วยกันสรุปหลักการอ่านทำนองเสนาะ และการถอดคำประพันธ์ที่ถูกต้อง

ขั้นวัดผล

ให้นักเรียนแต่ละคนออกมาอ่านบทร้อยกรองที่กำหนดให้ พร้อมทั้งถอดคำประพันธ์จากบทร้อยกรองนั้น โดยครูจะให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด

การประเมินผล

ประเมินผลจากการทดสอบการอ่านทำนองเสนาะเป็นรายบุคคล แล้วนำมาเป็นคะแนนของกลุ่ม ถือคะแนนของกลุ่มเป็นเกณฑ์ตัดสินและติดผลไว้ที่ป้ายประกาศ

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา เล่ม 1
2. เทปเสียงทำนองเสนา กลอนสุภาพ
3. เพลง "ทะเลแสนงาม"
4. บัตรข้อความ

บัตรข้อความ "กลอนสุภาพ"

ปากเป็นเอกเลขเป็นโทโบราณว่า	หนังสือตรีมีปัญญาไม่เสียหลาย
ถึงรู้มากไม่มีปากลำบากตาย	มีอุบายพูดไม่เป็นเห็นป่วยการ
ถึงเป็นครูรู้วิชาปัญญามาก	ไม่รู้จักใช้ปากให้จัดจ้าน
เหมือนเต่าฝังนั่งชื่ออื้อร่าคาญ	วิชาชาญมากเปล่าไม่เข้าที่

(วิวาทพระสมุทร - รัชกาลที่ 6)

แผนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

บทที่ 4 (บ้านหลังใหม่ของปู่แสนวน)

เรื่อง คำที่สะกดด้วยมาตราแม่กด คำควบกล้ำ

แผนการสอนที่ 8 (ชั้นฝึกทักษะการใช้ภาษาฯ)

คำที่มี รร และคำบัน, บรร

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

วันที่ เดือน พ.ศ.

สาระสำคัญ

ถ้านักเรียนอ่าน เขียนและบอกความหมายของคำศัพท์ได้ดี จะช่วยให้การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เมื่อกำหนดคำที่มีตัวสะกดในมาตราแม่กดให้ นักเรียนสามารถอ่าน และเขียนได้ถูกต้อง
2. เมื่อกำหนดคำควบกล้ำให้ นักเรียนสามารถ อ่าน และเขียนได้ถูกต้อง
3. เมื่อกำหนดคำที่มี รร ให้ นักเรียนสามารถอ่าน และเขียนได้ถูกต้อง
4. เมื่อกำหนดคำที่ใช้ บัน, บรรให้ นักเรียนสามารถอ่าน และเขียนได้ถูกต้อง

เนื้อหา

1. คำในมาตราตัวสะกดแม่กด คือ คำที่มีตัว ต ตี ตุ ฤ เป็นตัวสะกด อ่านออกเสียงเหมือน ต สะกด เช่น จิตใจ ซาติ สาเหตุ และสามารถเป็นต้น
2. คำควบกล้ำ เป็นคำที่มีพยัญชนะ 2 ตัวร่วมสระเดียวกัน เช่น ปลา กว้าง ไกล พระ แปลกปลอม เปลี่ยนแปลง และเปลือกหอย เป็นต้น
3. คำที่มี รร ซึ่งเรียกว่า ร หัน ให้อ่านออกเสียง อัน แต่เมื่อมีพยัญชนะอื่นตามหลังพยัญชนะนั้นเป็นตัวสะกด ให้อ่านออกเสียง อะ มีตัวสะกด เช่น พรรค อ่านว่า พัก ยกเว้นพยัญชนะที่เป็นตัวสะกดมีไม้ทัณฑฆาตกำกับอยู่ไม่อ่านออกเสียงตัวสะกด ให้อ่านออกเสียงอันตามเดิม เช่น สรรค์ อ่านว่า สัน
4. คำที่ใช้ บรร ได้แก่ บรรจุ บรรยาย บรรลือ และ บรรพต เป็นต้น
5. คำที่ใช้ บัน ได้แก่ บันดาล บันได บันทึกลง บันทึกลง และบันลือ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ให้นักเรียนเข้ากลุ่มตามเดิม แล้วร่วมกันสนทนาดังวิธีการเรียน และการประเมินผล พร้อมทั้งรายงานความก้าวหน้าในการอ่านหนังสือตามความสนใจเป็นเวลา

2. นำเข้าสู่บทเรียนโดย แจกดอกไม้ให้นักเรียนกลุ่มละ 4 ดอก ให้แต่ละคนเลือกเอาคนละดอก จากนั้นให้แยกย้ายกันหาเพื่อนที่มีดอกไม้ลักษณะเดียวกัน (ซึ่งจะมีทั้งหมด 4 หมู่ หมู่ละ 7 คน) ดังนี้ คือ

- หมู่คำควบกล้ำ ได้แก่ กระทะ เปลี่ยนแปลง ครั้นเครง ตรง ชักไขว่ กว้างไกล และเปลือกหอย
- หมู่คำในมาตราแม่กด ได้แก่ ปรารภนา สามารถ ธงชาติ เหตุการณ์ นิวติ ประสูติ และธาตุ
- หมู่คำที่มี รร ได้แก่ สรรพ สร้างสรรค์ พรรค กรรมการ กรรมกร จรรยา และสรรพสัตว์
- หมู่คำที่ใช้ บัน,บรร ได้แก่ บันดาล บักเท็ก บันลือ บรรทุก บรรยาย บรรเจิด และบรรลือ

3. เมื่อแต่ละหมู่หาเพื่อนครบแล้ว ครูสนทนาซักถามถึงลักษณะเฉพาะของแต่ละหมู่และร่วมกันตั้งจุดประสงค์ในการเรียน เช่น

- เมื่อกำหนดคำที่มีตัวสะกดในมาตราแม่กดให้ นักเรียนสามารถอ่าน และเขียนได้ถูกต้อง
- เมื่อกำหนดคำควบกล้ำให้ นักเรียนสามารถ อ่าน และเขียนได้ถูกต้อง
- เมื่อกำหนดคำที่มี รร ให้ นักเรียนสามารถอ่าน และเขียนได้ถูกต้อง
- เมื่อกำหนดคำที่ใช้ บัน,บรรให้ นักเรียนสามารถอ่าน และเขียนได้ถูกต้อง

ขั้นสอน

1. ให้แต่ละหมู่ทำกิจกรรมดังนี้ คือ

1.1 ศึกษาเนื้อหาที่หมู่ของตนได้รับจากหนังสือเรียนหน้า 93-95

1.2 ค้นหาคำเหล่านั้นเพิ่มเติมจากหนังสือเรียนและหนังสือประกอบอื่น ๆ พร้อมทั้งทำความเข้าใจจากพจนานุกรม ให้ได้อย่างน้อย 20 คำ แล้วเขียนลงในสมุดของตน

1.3 อ่านพร้อม ๆ กันทั้งหมู่ ถ้าเพื่อนอ่านไม่ได้ให้ช่วยกันสอนจนอ่าน และเขียนได้ครบทุกคนและเข้าใจตรงกัน

2. ให้แต่ละหมู่แยกย้ายกลับเข้ากลุ่มเดิมของตน แล้วนำความรู้ที่ได้รับมาอภิปราย และแลกเปลี่ยนกับเพื่อนในกลุ่ม จนอ่านและเขียนได้ครบทุกคนและทุกเนื้อหา

3. ให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มช่วยกันทำแบบฝึกหัด ในหนังสือแบบฝึกหัด ข้อ 9-15 หน้า 61

- 63

4. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยแบบฝึกหัดและตรวจสอบแก้ไข จนเป็นที่เข้าใจถูกต้อง

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียนอีกครั้งในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

- คำที่สะกดด้วยมาตราแม่กด
- คำควบกล้ำ
- คำที่มี รร
- คำที่ใช้ บัน, บรร

ขั้นวัดผล

วัดผลโดยให้นักเรียนเล่นเกม"เก็บดอกไม้" ดังนี้ คือ

1. นำดอกไม้ซึ่งเขียนคำต่าง ๆ ไปติดไว้บนกระดานดำ
2. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมา 1 คน เพื่อเก็บดอกไม้
3. ครูบอกนักเรียนว่าต้องการให้เก็บดอกไม้ชนิดใด เช่น คำใน "มาตราแม่กด" และกำหนดเวลาในการเก็บครั้งละ 10 วินาที
4. ครูให้สัญญาณเริ่มเล่น ตัวแทนของแต่ละกลุ่มจะวิ่งไปเก็บดอกไม้ แล้วนำมาส่งให้ครู นักเรียนช่วยกันตรวจสอบว่าดอกไม้ที่เก็บมาถูกต้องหรือไม่ แล้วเขียนคะแนนลงในแบบบันทึกการแข่งขันแต่ละรอบ เปลี่ยนผู้เล่นไปเรื่อย ๆ จนครบทุกคน โดยคิดคะแนนตามจำนวนดอกไม้ที่เก็บได้ถูกต้องจากมากไปหาน้อยจะได้คะแนน 25 23 20 17 และ 15 ตามลำดับ จากนั้นนำมาหาคะแนนความก้าวหน้าและคิดเป็นคะแนนของกลุ่มต่อไป

การประเมินผล

ประเมินผลจากการสังเกตรายบุคคล และคะแนนจากการแข่งขัน แล้วนำคะแนนความก้าวหน้ามาคิดเป็นคะแนนของกลุ่ม ถัดคะแนนของกลุ่มเป็นเกณฑ์ตัดสิน และติดผลไว้ที่ป้ายประกาศ

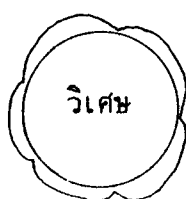
สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา เล่ม 1
2. หนังสือแบบฝึกหัดภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา เล่ม 1
3. เกม"เก็บดอกไม้"

เกม"เก็บดอกไม้"

ดอกไม้ 1 กระดาษตัดเป็นรูปดอกไม้ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 3 นิ้ว ตรงกลางส่วนที่เป็นเกสร เขียนคำชนิดต่าง ๆ คือ

1. คำในมาตราแม่กด ได้แก่ ปราธนา สามารถ ธงชาติ เหตุการณ์ นิวัติ ประสูติ ธาตุ จิตใจ ธรรมชาติ และพัฒนา
2. คำควบกล้ำ ได้แก่ เปลือกหอย กว้างไกล ชักไขว่ คลาคล้ำ กระทะ อ่อนเพลีย กระบอก คล้ายกัน เปรียบเทียบ เปลี่ยนแปลง และแปลกปลอม
3. คำที่มี รร ได้แก่ กรรมการ กรรมกร พรรคพวก สรรพสัตว์ อรรณพ สรรเสริญ สร้างสรรค์ จรรยา ภรรยา มรรยาท วรรณภา และกรณีการ
4. คำที่ใช้ ัน,บร ได้แก่ บรรจุ บรรจุ บรรณารักษ์ บรรดาศักดิ์ บรรลุ บรรทม บรรยากาศ บรรเลง บรรลือ บันดาล บันได บันเทิง บันเทิง และ บันลือ เช่น

แผนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

บทที่ 4 (บ้านหลังใหม่ของปู่เสถวน)

เรื่อง ประโยคที่มีส่วนขยาย

แผนการสอนที่ 9 (ชั้นฝึกทักษะการใช้ภาษา)

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

วันที่ เดือน พ.ศ.

สาระสำคัญ

ถ้ารู้ลักษณะที่ถูกต้องของประโยคชนิดต่าง ๆ จะช่วยให้ใช้ภาษาในการสื่อสารได้ดี เข้าใจ
ความหมาย ความคิด อารมณ์ หรือจุดประสงค์ของผู้พูดได้ถูกต้อง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องประโยคที่มีส่วนขยายแล้ว นักเรียนสามารถ

1. บอกประโยคที่มีส่วนขยายได้
2. แยกส่วนประกอบของประโยคที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา

ประโยคที่มีส่วนขยาย

ประโยคที่มีใจความว่า ใคร ทำอะไร แก่ใคร นั้นถ้าจะขยายข้อความให้ผู้อ่านรู้
รายละเอียดชัดเจนอาจทำได้โดยเพิ่มส่วนขยายหรือคำขยาย ซึ่งเรียกว่า คำวิเศษณ์ อาจขยาย
ทั้งภาคประธานคือขยายประธาน หรือขยายภาคแสดง คือ ขยายกริยาหรือกรรมก็ได้ เช่น

1. โคมไฟสีแดงตั้งอยู่กลางห้อง
 2. แม่ซื้อเงาะโรงเรียน
- อาจแยกตารางให้ดูเข้าใจง่าย ดังนี้

ภาคประธาน		ภาคแสดง			
ประธาน	ขยายประธาน	กริยา	ขยายกริยา	กรรม	ขยายกรรม
โคมไฟ แม่	สีแดง	ตั้ง ซื้อ	อยู่กลางห้อง	เงา	โรงเรียน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

- ให้นักเรียนเข้ากลุ่มตามเดิม แล้วร่วมกันสนทนาดังวิธีการเรียน และการประเมินผล พร้อมทั้งรายงานความก้าวหน้าในการอ่านหนังสือตามความสนใจนอกเวลา
- นำเข้าสู่บทเรียนโดยให้นักเรียนเล่นเกม"สลับร่างสร้างประโยค" ซึ่งมีวิธีการดังนี้
 - ให้นักเรียนเลือกตัวแทนออกมาเล่นเกมกลุ่มละ 1 คน
 - ครูแจกบัตรคำให้คนละ 1 บัตร แล้วให้ยืนเข้าแถวหน้ากระดานแสดงบัตรคำให้เพื่อนอ่าน ซึ่งบัตรคำจะสลับที่กันอ่านแล้วจับใจความให้ได้
 - ให้นักเรียนที่ออกมาเล่นเกม แต่ละคนสลับที่กันเพื่อเรียงคำให้เป็นประโยค แล้วอ่านให้ได้ใจความ ภายในเวลา 1 นาที เช่น "ฉันชอบทานลำไยแซ่เย็นมากที่สุด" ครูเขียนประโยคที่ได้ใจความไว้บนกระดาน
 - เปลี่ยนให้นักเรียนคนอื่น ๆ ออกมาเล่นอีกซัก 1-2 รอบ
- ครูสนทนากับนักเรียนและร่วมกันตั้งจุดประสงค์การเรียนรู้ เช่น
 - บอกประโยคที่มีส่วนขยายได้
 - แยกส่วนประกอบของประโยคที่กำหนดให้ได้

ขั้นสอน

- ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาเนื้อหา ในบัตรเนื้อหา ภายในเวลา 2 นาที แล้วช่วยกันตั้งคำถาม ถ้ามามีเกี่ยวกับเนื้อหาที่ศึกษา กลุ่มละ 1 คำถาม โดยให้เวลาคิด 1 นาที

2. ให้นักเรียนเล่นเกม ถาม-ตอบ จากคำถามที่คิดไว้ ซึ่งมีวิธีการดังนี้

2.1 คำถามที่จะใช้เล่นเกมห้ามซ้ำกับกลุ่มอื่น ถ้าซ้ำให้คิดใหม่

2.2 กลุ่มที่ถูกสุ่มจะเป็นฝ่ายเริ่มถามก่อน ก่อนที่จะถามจะต้องระบุกลุ่มที่จะเป็นฝ่ายตอบ แล้วให้เวียนสลับกันถามตอบจนครบทุกกลุ่ม โดยห้ามซ้ำกลุ่มเดิม เช่น กลุ่มที่ 1 ถามกลุ่มที่ 2 กลุ่มที่ 2 ตอบ แล้วกลุ่มที่ 2 ถาม กลุ่มที่ 3 ตอบ แล้วกลุ่มที่ 3 เป็นฝ่ายถามเรียงไปเรื่อยๆ จนครบ 7 กลุ่ม

2.3 การให้คะแนน ฝ่ายตั้งคำถามจะได้คำถามละ 3 คะแนน ส่วนฝ่ายที่ตอบคำถามจะได้คะแนนครึ่งละ 2 คะแนน

3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเล่นเกม "สลับร่างสร้างประโยค" ดังนี้

3.1 แจกบัตรคำกับแถบกระดาษคาดศีรษะให้กลุ่มละ 4 บัตร ซึ่งจะรวมกันเป็นประโยค ดังนี้

กลุ่มที่ 1	สุดใจ พุด เบา มาก
กลุ่มที่ 2	รถ ชน ต้นไม้
กลุ่มที่ 3	เปิด ว่าย น้ำ เก่งมาก
กลุ่มที่ 4	ฉันท กิน ชมพู่ มะเหมี่ยว
กลุ่มที่ 5	นก สีขาว บิน สูง
กลุ่มที่ 6	เด็ก คนนั้น อ่าน การ์ตูน
กลุ่มที่ 7	ชาย อ้วน นอน หลับ

3.2 ให้แต่ละกลุ่มแจกบัตรคำให้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่ม คนละ 1 บัตร แล้วให้อ่านและจำไว้ก่อนนำไปคาดศีรษะของตนเอง

3.3 ถ้าครูสุ่มได้กลุ่มใด ให้กลุ่มนั้นยืนเข้าแถวหันหน้าเข้าหาเพื่อนในชั้นเรียน

3.4 เมื่อให้สัญญาณเริ่มเล่น ทุกคนภายในกลุ่มสลับที่กันเพื่อเรียงบัตรคำให้เป็นประโยค และให้แต่ละคนอ่านคำของตนเองต่อกันเป็นประโยค โดยเริ่มจากคนแรกก่อน ซึ่งยืนอยู่ทางขวามือ

3.5 ถ้าเรียงประโยคถูกต้อง 3 คะแนน และถ้าตอบได้ว่ากลุ่มตนได้ประโยคที่มี

ส่วนขยายหรือไม่ว่าขยายในส่วนใดจะได้เพิ่มอีก 2 คะแนน

3.6 ให้นักเรียนเล่นเกมจากรอบทุกกลุ่ม โดยกำหนดเวลาให้กลุ่มละ 1 นาที

4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันทำแบบฝึกหัดที่ครูแจกให้ ดังนี้

4.1 อ่านประโยคจากแบบฝึก

4.2 แยกส่วนประกอบของแบบฝึกลงในตารางในแบบฝึกนั้น

5. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันเฉลยแบบฝึกจากบัตรเฉลยที่ครูแจกให้

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียนเกี่ยวกับเรื่องประโยคที่มีส่วนขยายให้เข้าใจตรงกัน

ขั้นวัดผล

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดในหนังสือแบบฝึกหัดภาษาไทย ข้อ 16-17 หน้า 64-65

การประเมินผล

ประเมินผลจากการสังเกตรายบุคคลและดูคะแนนจากกิจกรรม และการทำแบบฝึกหัด นำมาคิดเป็นคะแนนของกลุ่ม ถือคะแนนของกลุ่มเป็นเกณฑ์ตัดสิน และตัดสินไว้ที่ป้ายประกาศ

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา เล่ม 1
2. หนังสือแบบฝึกหัดภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา เล่ม 1
3. เกม"สลับร่างสร้างประโยค"
4. เอกสารประกอบการสอน
 - บัตรเนื้อหา
 - แบบฝึก
 - บัตรเฉลย

บัตรเนื้อหา

ประโยค คือ ข้อความที่เกิดจากการนำคำหรือกลุ่มคำมาเรียงต่อกันแล้วได้ความหมายชัดเจนว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ฯลฯ

ประโยคประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ภาคประธานและภาคแสดง

ภาคประธาน คือ ส่วนที่แสดงให้รู้ว่าใคร หรืออะไร ที่เป็นผู้แสดงการกระทำในประโยคนั้น ๆ ส่วนมากจึงเป็นคำนามหรือสรรพนาม

ภาคแสดง คือ ส่วนที่แสดงอาการกระทำของประธาน ว่าแสดงกริยาที่ต้องการ คำที่ทำหน้าที่กริยาเป็นคำกริยา ในภาคแสดงนี้ใช้กริยา 2 ชนิดดังนี้ **อกรรมกริยา** ก็คือกริยาที่ไม่ต้องการกรรม จะทำให้ประโยคนั้นมีความหมายหรือได้ใจความสมบูรณ์แล้ว เช่น นกบิน มาลีร้องไห้ เป็นต้น

สกรรมกริยา คือ กริยาที่ต้องการกรรมมารับข้างท้ายจึงจะได้ใจความสมบูรณ์ เช่น พ่ออ่านหนังสือ แม่ทานข้าว เป็นต้น

ประโยคอาจมีส่วนขยายทำให้ประโยคมีความชัดเจนขึ้น ส่วนขยาย หรือคำขยาย เรียกว่า **คำวิเศษณ์** อาจจะขยายประธาน ขยายกริยา หรือขยายกรรมก็ได้ เช่น นกสีขาวบินสูงมาก มาลีร้องไห้เสียงดัง พ่ออ่านหนังสือธรรมะ และ แม่ทานข้าวราดแกง เป็นต้น

ส่วนประกอบของประโยค อาจแยกให้เห็นชัดเจนได้ดังนี้

1. นกบิน
2. นกสีขาวบินสูงมาก
3. มาลีร้องไห้
4. มาลีร้องไห้เสียงดัง
5. พ่ออ่านหนังสือ
6. พ่อของสุดาอ่านหนังสือธรรมะ
7. แม่ทานข้าว
8. แม่ทานข้าวราดแกง

ภาคประธาน		ภาคแสดง			
ประธาน	ขยายประธาน	กริยา	ขยายกริยา	กรรม	ขยายกรรม
1. นก	—	บิน	—	—	—
2. นก	—	บิน	สูงมาก	—	—
3. หนังสื	—	ร้องไห้	—	—	—
4. หนังสื	—	ร้องไห้	เสียงดัง	—	—
5. พ่อ	—	อ่าน	—	หนังสือ	—
6. พ่อ	ของสุดา	อ่าน	—	หนังสือ	ธรรมะ
7. แม่	—	ทาน	—	ข้าว	—
8. แม่	—	ทาน	—	ข้าว	ราดแกง

แบบฝึก

คำชี้แจง 1. ให้นักเรียนแยกส่วนประกอบของประโยคที่กำหนดให้ใส่ลงในตารางข้างล่างนี้

1. นกตัวสีขาวยืนสูงมาก
2. แมวสีเทา กินปลาอย่างเอร็ดอร่อย
3. พี่ของฉันกินข้าวจุมาก
4. นักเรียนทุกคนทำแบบฝึกวิชาภาษาไทยอย่างรอบคอบ
5. นักเรียนชายเตะฟุตบอลในสนามหญ้า
6. นักเรียนหญิงอ่านหนังสือการ์ตูนในห้องสมุด

ภาคประธาน		ภาคแสดง			
ประธาน	ขยายประธาน	กริยา	ขยายกริยา	กรรม	ขยายกรรม
1. นก	สีขาว	ยืน	สูงมาก		
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					

บัตรเฉลย

ภาคประธาน		ภาคแสดง			
ประธาน	ขยายประธาน	กริยา	ขยายกริยา	กรรม	ขยายกรรม
1. นก	สีขาว	บิน	สูงมาก	—	—
2. แมว	สีเทา	กิน	อย่างเอร็ดอร่อย	ปลา	ย่าง
3. พี่	ของฉัน	กิน	จุมาก	ข้าว	—
4. นักเรียน	ทุกคน	ทำ	อย่างรอบคอบ	แบบฝึก	วิชาภาษาไทย
5. นักเรียน	ชาย	เตะ	ในสนามหญ้า	ฟุตบอล	—
6. นักเรียน	หญิง	อ่าน	ในห้องสมุด	หนังสือ	การ์ตูน

แผนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

บทที่ 4 (บ้านหลังใหม่ของปู่แสน)

เรื่อง การเขียนบรรยาย

แผนการสอนที่ 10 (ขั้นฝึกทักษะการใช้ภาษา)

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

สาระสำคัญ

การเขียนบรรยายตามความคิดเห็น เป็นการเขียนที่ต้องอาศัยความรู้ และประสบการณ์ มาช่วยในการนึกหรือคิด การกำหนดสถานการณ์ให้ได้ใช้ประสาทสัมผัสเป็นตัวกระตุ้น จะช่วยให้นักเรียนเขียนบรรยายแสดงถึงความคิดเห็นหรือความนึกคิดของตนได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

จากสถานการณ์ที่กำหนดให้ นักเรียนสามารถเขียนบรรยายตามความคิดเห็นของตนเป็นเรื่องราวได้อย่างมีเหตุผล

เนื้อหา

การเขียนบรรยายตามความคิดเห็น เป็นการใช้ภาษาเขียนอธิบายความคิดเห็นของตน เพื่อที่จะสื่อความหมายให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจถึงความคิดเห็นนั้น ๆ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. นักเรียนเข้ากลุ่มตามเดิม ร่วมกันสนทนาถึงวิธีการเรียนและการประเมินผล พร้อมทั้งซักถามถึงความก้าวหน้าในการอ่านหนังสือตามความสนใจนอกเวลา
2. นักเรียนฟังเพลง "มีอะไรในกอไผ่" พร้อมร้องคลอไปกับเทปเบา ๆ
3. แจกจุดประสงค์ในการเรียนแก่นักเรียน ดังนี้

จากสถานการณ์ที่กำหนดให้ นักเรียนสามารถเขียนบรรยายตามความคิดเห็นของตนเป็นเรื่องราวได้อย่างมีเหตุผล

ขั้นสอน

1. นักเรียนดูภาพ "กอไผ่" แล้วร่วมกันสนทนาในประเด็นดังต่อไปนี้ คือ

- ภาพนี้เป็นภาพของอะไร
- ต้นไผ่จะมีอยู่ที่ใด
- ต้นไผ่มีประโยชน์อะไรบ้าง

2. นักเรียนฟังเรื่องเล่าจาก "ไผ่ไผ่" แล้วตอบคำถามและสรุปเรื่อง ดังนี้

- ต้นไผ่มีลักษณะอย่างไร
- ต้นไผ่ที่นักเรียนรู้จักมีชนิดใดบ้าง
- ต้นไผ่มีดอกหรือไม่
- ไผ่ไผ่มีประโยชน์อย่างไร

3. นักเรียนอ่านแถบประโยคที่ติดไว้บนกระดานดำ ดังนี้

ไผ่เป็นเพื่อนแท้ที่รับใช้ผู้คนที่ใกล้ชิดกับชีวิตเราทุกอย่างก้าว

จากนั้นร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อความดังกล่าว เช่น

- นักเรียนเคยนำไผ่ไผ่มาทำอะไรบ้าง
- เมื่อพูดถึงไผ่ไผ่ นักเรียนนึกถึงสิ่งใด
- ถ้าโลกนี้ไม่มีต้นไผ่ นักเรียนคิดว่าจะเป็นอย่างไรร

4. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นที่ละประโยคเกี่ยวกับข้อความที่ติดไว้บนกระดาน ครูช่วยปรับปรุงภาษาแล้วเขียนลงบนกระดาน

5. นำประโยคมาเรียบเรียงเป็นเรื่องราว แล้วอ่านเรื่องที่เขียนร่วมกัน

6. ทบทวนแนวคิดจากบทเรียนที่ 4 ที่ว่า "ธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติมีประโยชน์ต่อทุกชีวิต ดังนั้นเราจึงควรช่วยกันรักษา" แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนบรรยายถึงเหตุผลดังกล่าว

7. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานหน้าชั้น และให้เพื่อน ๆ ช่วยกันวิจารณ์ว่ากลุ่มใดเขียนบรรยายได้ดี และดีอย่างไร

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปถึงวิธีการเขียนบรรยายที่ถูกต้อง

ขั้นวัดผล

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด โดยเขียนบรรยายข้อความที่กำหนดให้เป็นเรื่องราวและมีเหตุผล ไม่ต่ำกว่า 5 ประโยค

การวัดและประเมินผล

ประเมินจากการสังเกตรายบุคคล และตรวจสอบการเขียนบรรยาย แล้วนำมาคิดเป็น คะแนนของกลุ่ม ถือคะแนนของกลุ่มเป็นเกณฑ์ตัดสินและตัดสินไว้ที่ป้ายประกาศ

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. เพลง "มีอะไรในกอไผ่"
2. ภาพ "กอไผ่"
3. แถบประโยค 2 ชุด

ไผ่น้อย ... ธรรมชาติ

ในป่าเบญจพรรณ

มีพันธุ์ไม้ไผ่น้อย	นับร้อยพัน
พ่อแม่พี่น้องของฉัน	
ต่างเกิดโตตาย	ที่นั่นเสมอมา
ฉันเป็นพืชตระกูลหญ้า	
แต่ต้นโตกว่า	เลยเรียกกันว่า "ไผ่"
ญาติพี่น้องมากหน้า	มีหน้าตาแตกต่างกันไป
บ้างใบเล็ก	บ้างใบใหญ่
บ้างเป็นพุ่ม	บ้างเป็นกอ
แต่ล้วนตั้งลำแบ่งข้อ	แตกหน่อที่ตา
เชื่อว่ากันว่า	ฉันคล้ายผู้หญิง
ดูก็จริง	เพราะฉันอ่อนไหว

ฉันชอบร้องเพลง	ฉันชอบลุ่ม
เป็นเหมือนป่าน	เหมือนเพชร ช่วยกันห่มไม้ใหญ่
ถึงคราวฟ้าพิโรธ	ลงโทษป่าด้วยไฟ
ฉันก็คอยผสม	ระเหิงลมเต็มที
ที่ฉันทำอย่างนี้	เธอคงจะไม่ดีใจไหม
แต่ที่จริงฉันทำเพื่อไม้ก่อน	เขาอ่อนนวกขอเติบโตใหญ่
ฉันจึงต้องเปิดป่า	ให้ใบหญ้าได้ระบาด
เป็นโรงอาหารของสัตว์	นานา
เมื่อฉันยังเล็ก	เขาเรียกกันว่า "หน่อ"
ใครต่อใครชอบขอ	เอาไปเป็นอาหาร
ครั้นพอเติบโตใหญ่	ขึ้นมาได้สักหน่อย
พวกสัตว์เล็กสัตว์น้อย	ก็คอยเฝ้ารุกราน
เล็มใบอ่อนเป็นอาหาร	เรื่อยมา
กระทั่งโตเต็มวัย	
พอเป็นที่อาศัย	ของวิหคนกกา
พวกชาวบ้านชาวป่า	ก็พากันมาขอ
ตัดลำเป็นกอก	โค่นกันเป็นป่าปา
เขาเห็นฉันมีค่า	เลยต้องแข่งกันฆ่าแข่งกันฟัน
เอาผิวไปจักตอก	เอากระบอกลงไปใส่ไม้
บ้างก็เอาไปหลาม	เอาไปรองเอาไปเหลา
ทำเครื่องใช้จักสาน	ใช้สร้างบ้านก็ยังดี
บ้างทำเครื่องดนตรี	ทั้งเครื่องสี ตี เป่า
บ้างก็เรียงร้อยรัด	มัดเป็นริ้วเป็นสะพาน
ชุดเป็นร่อนน้ำผ่าน	เรือกสวนไร่นา
ใจฉันนะอยากจะให้	แต่ก็อยากได้ยินคำว่า "พอ"
เคยเห็นใจกันบ้างไหมหนอ	หากฉันถูกขอไปจนหมด
ป่าก็จะแล้งรันทด	สัตว์ก็จะอดอาหาร
ไม้น้อยจะพากันขาดแม้	ไม้แก่จะขาดเพื่อนบ้าน

ฝันเฝ้านางเป็นแดนกันดาร

ต้องเดือดร้อนร่ำคาญ

ทั้งชาวบ้านชาวเมือง

หากไม่มีใครมาขอ

ฉันอาจยืนกอดอยู่ได้หลายปี

กว่าถึงวันที่ฉันต้องตาย

ผิวของฉันเริ่มสาก

รากของฉันเริ่มคลาย

เมล็ดร่วงหล่นหาย

กลายเป็นสุขให้ไก่กิน

ทั้งนกยูง ไก่ฟ้า กระทาดง

ต่างลืมหองรวงรัง

ไผ่ตายชุกแต่ละครึ่ง

แหล่งอาหารลานตา

จนถึงเวลาจาก ...

ฉันบอกฝากกับขุนเขา

เพื่อนแก่ทุกแนวไม้

ได้รากที่ฉันยืนอยู่

โพรงรูที่อาศัยเป็นถิ่น

ชอกกลายกำเนิดเป็นปุ๋ยดิน

เป็นแหล่งหากินของฝูงสัตว์

เพื่อชีวิตได้เติบโตใหญ่

เพื่อนฤกษ์ไพรได้ยืนหยัด

กว่าไผ่น้อยจะระบัด

แตกหน่ออีกครั้ง

นี้แหละชีวิตฉัน ไผ่น้อย...ธรรมดา

จากเรื่อง ไผ่น้อย ... ธรรมดา ของ พีรพล ชนะพานิช

แผนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย
บทที่ 4 (บ้านหลังใหม่ของปู่เสถียร)
แผนการสอนที่ 11 (ชั้นทดสอบ)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
เรื่อง การทดสอบประจำบท
เวลา 3 คาบ (60 นาที)

วันที่ เดือน พ.ศ.

สาระสำคัญ

การทำความเข้าใจกับคำสั่ง คำชี้แจงหรือคำถามให้ชัดเจนแจ่มแจ้ง จะช่วยให้ทำแบบทดสอบได้ถูกต้องยิ่งขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนจบบทที่ 4 แล้ว นักเรียนสามารถทำแบบทดสอบประจำบทได้ไม่ต่ำกว่า 24 ข้อ ในจำนวน 30 ข้อ

เนื้อหา

แบบทดสอบประจำบทที่ 4 เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก มีทั้งหมด 30 ข้อ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนเนื้อหาต่าง ๆ ในบทเรียนที่ 4
2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้แก่นักเรียน

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนอ่านคำสั่ง หรือคำถามในแบบทดสอบแต่ละข้อ และซักถามครู ถ้าไม่เข้าใจ
2. ให้สัญญาณนักเรียนลงมือทำแบบทดสอบ โดยใช้เวลา 30 นาที นักเรียนจะต้องทำด้วยความสามารถของตนเอง ไม่ให้ช่วยเหลือกันกับเพื่อนในกลุ่ม
3. เมื่อหมดเวลาให้รวบรวมส่งครู

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนสนทนาถึงการทำแบบทดสอบที่ผ่านมา

ขั้นวัดผล

1. ให้นักเรียนเปลี่ยนกันตรวจแบบทดสอบในระหว่างกลุ่ม ตามที่ครูเฉลย แล้วให้คะแนนและเซ็นชื่อกำกับก่อนส่งคืนเจ้าของให้ตรวจสอบอีกครั้ง
2. ให้นักเรียนนำแบบบันทึกการอ่านมาส่งครูเพื่อตรวจและให้คะแนนต่อไป

การประเมินผล

ประเมินผลรายบุคคลและกลุ่ม จากคะแนนบันทึกการอ่านและผลการทดสอบ โดยนำมาหาคะแนนพัฒนาการของแต่ละคน (ซึ่งได้คะแนนฐานจากคะแนนเฉลี่ยในแต่ละชั่วโมง) แล้วนำมาทำเป็นคะแนนของกลุ่ม ตัดสินผลว่ามีกลุ่มใดได้เป็นกลุ่มยอดเยี่ยม กลุ่มเก่ง และกลุ่มดีแต่บ้าง แล้วทำพิธีมอบรางวัลให้ "ใบประกาศเกียรติคุณ" ต่อไป

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. แบบทดสอบ
2. ใบประกาศเกียรติคุณ

ขอแสดงความยินดี

.....
กลุ่มยอดเยี่ยม ประจำวันที่....

ชื่อ

วันที่

ขอแสดงความยินดี

พ ว ก เ ร า

ค น เ ก่ ง

.....

กลุ่มเก่ง ประจำปีที่ ...

ชื่อ

วัน

ขอแสดงความยินดี

.....

กลุ่มดีเด่น ประจำปีที่

ชื่อ

วันที่

แบบทดสอบ

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย x ทับอักษร ก ข ค หรือ ง
หน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดหมายถึง สรวน

- ก. สุนัขเป็นนักเรียนชั้น ป.1
- ข. สุนัขและเพื่อน ๆ ช่างบ้านไปโรงเรียน
- ค. คุณครูสมัยเรียนรอรับนักเรียนที่หน้าประตูโรงเรียน
- ง. บรรดาครูและนักเรียนต่างยืนเคารพธงชาติที่หน้าเสาธง

2. พฤติกรรมของใครที่มีลักษณะตรงกับคำว่า คุณค่า

- ก. ฟ้าทานตะวันอย่างเอร็ดอร่อย
- ข. ฝนอ่านหนังสือการ์ตูนและหัวเราะอย่างสนุกสนาน
- ค. เตือนกับดาวนั่งเล่นหมากเก็บด้วยความเพลิดเพลิน
- ง. รุ่งสกลกระตือรือร้นอย่างขยันขันแข็ง

คำชี้แจง 1. อ่านข้อความต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 3-5

พวกมนุษย์จะรู้ไหมหนอว่า เปลือกหอยเป็นของมีค่าของพวกเรา เพราะพวกเราเป็นปูเปลือกนิ่ม ไม่มีกระดองที่จะใช้กำบังภัยอันตรายจากพวกปูปลา อีกทั้งยังเป็นที่พักบังแดดลมเมื่อขึ้นมาบนหาด พวกเราจึงต้องหาเปลือกหอยเป็นที่อยู่อาศัย หอยต่าง ๆ แม้จะตายไปแล้วก็ยังทิ้งเปลือกสวย ๆ และแข็งแรงไว้ให้เราได้ใช้ประโยชน์ แต่นั่นไม่มีเปลือกหอยเหล่านี้อีกแล้ว ฉันเศร้าใจเหลือเกิน

3. ปูและเปลือกหอยมีความสัมพันธ์เช่นข้อใด

- ก. ไฟกับน้ำมัน
- ข. ปูกับหมี
- ค. ควายกับนกเอี้ยง
- ง. ปลากับน้ำ

คำที่แจ้ง อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 10 - 16

ทะนุถนอมอมรักเจ้านักแล้ว	หน่อช่อทิพย์กลีบแก้วประกายจิต
คลอประคองต๋องน้อยค้อยตะเอนิด	ไม่ทันไรก็จะริดจะลาโรย

10. "ทะนุถนอมอมรักเจ้านักแล้ว" อ่านวันวรรคตอนได้อย่างไร
 - ก. ทะนุถ/นอมอมรัก/เจ้านักแล้ว
 - ข. ทะนุถนอม/อมรัก/เจ้านักแล้ว
 - ค. ทะนุ/ถนอมอม/รักเจ้านักแล้ว
 - ง. ทะนุถนอมอม/รักเจ้า/นักแล้ว
11. คำประพันธ์หนักกล่าวถึงสิ่งใด
 - ก. คนรัก
 - ข. หญิงสาว
 - ค. ดอกไม้
 - ง. ไม่มีข้อถูก
12. ข้อความตอนใดที่บ่งบอกลักษณะให้รู้ว่าเป็นสิ่งนั้น (ในข้อ 11)
 - ก. ทะนุถนอมอมรักเจ้า
 - ข. คลอประคองต๋องน้อย
 - ค. ช่อทิพย์กลีบแก้ว
 - ง. ไม่มีข้อถูก
13. จากบทประพันธ์มีคำที่สะกดด้วยมาตราแมกต์ไม่ตรงมาตราอยู่ที่คำ
 - ก. 1
 - ข. 2
 - ค. 3
 - ง. 4
14. จากบทประพันธ์มีคำสัมผัสคล้องจอง ซึ่งเป็นคำที่สะกดด้วยมาตราแมกต์อยู่ที่คำ
 - ก. 1
 - ข. 2
 - ค. 3
 - ง. 4
15. จากบทประพันธ์มีคำควบกล้ำอยู่ที่คำ
 - ก. 1
 - ข. 2
 - ค. 3
 - ง. 4
16. จากบทประพันธ์ ไม่มี คำควบกล้ำซึ่งเป็นอักษรใด
 - ก. ร
 - ข. ล
 - ค. ว
 - ง. ถูกทุกข้อ
17. "อรรค" อ่านว่าอย่างไร
 - ก. อัก
 - ข. อะ-รัก
 - ค. อัน
 - ง. ออ-ระ-คะ
18. คำใดอ่าน ไม่ เข้าพวก
 - ก. อรรค
 - ข. พรรค
 - ค. สรรค์
 - ง. สรรพ

19. เจ้าหญิง หลับอยู่ในพระตำหนัก
 ก. บรรจบ ข. บรรลุ ค. บรรลีย์ ง. บรรทม
20. นักเรียนฟังครูแล้วเขียน ... ข้อความลงในสมุด
 ก. บรรทุก ข. บันทึก ค. บรรยาย ง. บัญยาย
21. ทวีต่องนี้มุ่งให้ความ ... สนุกสนานแก่ผู้ชม
 ก. บันทึก ข. บรรลุ ค. บรรยาย ง. บันทึก
22. ข้อใด แตกต่าง จากพวก
 ก. คุณพ่อตายหย่า ข. คุณแม่เดินไปมา
 ค. สุนัขร้องไห้ ง. สมชายวิ่งเล่น
23. จากคำต่อไปนี้ " ชัน ไพเราะ นก แก้ว " คำใดเป็นคำขยายประธานของประโยค
 ก. ชัน ข. ไพเราะ ค. นก ง. แก้ว
24. ใครเป็นผู้ทำหน้าที่ดำเนินการประชุม
 ก. ประธาน ข. รองประธาน ค. กรรมการ ง. เลขานุการ
25. บุคคลในข้อใดปฏิบัติตัวไม่ถูกต้อง
 ก. สมชายแจ้งหัวข้อในการประชุม ข. มาลิจัดบันทึกสรุปผลการประชุม
 ค. อนันต์พูดเก่งมากไม่เคยหยุดเลย ง. นิภาเข้าห้องสมุดไปศึกษาเรื่องที่จะประชุม
26. ข้อใดเขียน ผิด
 ก. เข้มมัน ข. ทรมาน ค. ภาคภูมิ ง. วัตถุ
27. "สับ - พะ - ชี - วัด" เขียนได้อย่างไร
 ก. สัพชีวัด ข. สัพพชีวัด ค. สรรพชีวัด ง. สรรพชีวัด
28. จากเหตุการณ์ดังต่อไปนี้
 1. เรือประมงลำหนึ่งแล่นผ่าน่านน้ำทะเลกว้าง
 2. บรรดาสัตว์ต่าง ๆ ในทะเลมาพบกระป๋องน้ำอัดลมเกิดความรู้สึกประหลาดใจเพราะไม่เคยเห็นมาก่อน
 3. ชาวประมงบนเรือทั้งกระป๋องน้ำอัดลมลงสู่ทะเล
 4. บรรดาสัตว์ต่าง ๆ ผลัดเปลี่ยนกันเล่นกระป๋องน้ำอัดลมอย่างสนุกสนานและทำตัวกับทุกตัว

จากเหตุการณ์ดังกล่าวข้างต้น ข้อใดลำดับเหตุการณ์ได้เป็นเรื่องราวที่ถูกต้อง เหมาะสม

ก. 1 - 2 - 3 - 4

ข. 1 - 3 - 2 - 4

ค. 2 - 4 - 1 - 3

ง. 4 - 3 - 2 - 1

คำชี้แจง จากข้อความต่อไปนี้ให้ตอบคำถามข้อ 29 (คัดลอกจาก สมหวัง นิลพันธ์, 2535)

"เอ็งรู้ไหม เขาทะเลาะกันใหญ่ ข้าชอบใจจัง"

29. จากข้อความดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่าผู้พูดมีนิสัยอย่างไร

ก. มีความรับผิดชอบ

ข. ชอบช่วยเหลือผู้อื่น

ค. ชอบทะเลาะกับผู้อื่น

ง. ชอบทำให้คนอื่นโกรธกัน

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 30

30. จากภาพดังกล่าวข้างต้น แสดงความหมายตรงกับข้อใดมากที่สุด

ก. เป็นภาพที่แสดงให้เห็นถึงความรัก ความอบอุ่น

ข. เป็นภาพของครอบครัวที่ควรยึดถือเป็นแบบอย่างที่ดี

ค. เป็นภาพที่แสดงให้เห็นว่าธรรมชาติสร้างมาเหมาะสมทุกอย่างแล้ว

ง. เป็นภาพที่แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติซึ่งเกิดจากฝีมือของมนุษย์

***** ขอให้โชคดี *****

ภาคผนวก ค

- การวิเคราะห์จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และจำนวนข้อสอบของแบบวัดทักษะทางภาษา
- แบบวัดทักษะทางภาษา
- เฉลยแบบวัดทักษะทางภาษา
- ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (KR-20) ของแบบวัดทักษะทางภาษา
- แบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย
- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

การวิเคราะห์จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และการกำหนดข้อสอบ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	ทักษะ	ระดับพฤติกรรม	ข้อที่
1. เมื่อกำหนดคำใหม่ให้นักเรียนสามารถอ่าน เขียน และใช้คำใหม่ได้ถูกต้อง	3	เข้าใจ	6
	4	นำไปใช้	7
2. เมื่อนักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้แล้ว นักเรียนสามารถ	3		
2.1 ตั้งคำถามและตอบคำถามได้		เข้าใจ	13
2.2 สรุปข้อคิดเห็นจากเนื้อเรื่องได้		ประเมินค่า	14
2.3 เขียนแผนภาพโครงเรื่องได้		เข้าใจ	12
3. จากแผนภาพโครงเรื่องเนื้อหาในบทเรียน	4	วิเคราะห์	32
นักเรียนสามารถเล่าเรื่อง และเขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องได้		สังเคราะห์	33
4. จากเนื้อหาในบทเรียน นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงได้ถูกต้องชัดเจน และแบ่งวรรคตอนได้ถูกต้อง	3	นำไปใช้	20
5. เมื่อนักเรียนฟังเรื่องที่กำหนดให้แล้ว นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังได้	1	เข้าใจ	4-5
		รู้-จำ	1-3
6. เมื่อกำหนดสถานการณ์ให้ นักเรียนสามารถพูดเล่าเรื่องตามสถานการณ์ที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง	2	นำไปใช้	-
7. เมื่อนักเรียนฟังเรื่องที่กำหนดให้แล้ว นักเรียนสามารถแสดงบทบาทสมมติตามเรื่องที่กำหนดให้ได้	2	นำไปใช้	-
8. เมื่อนักเรียนฟังเรื่องที่กำหนดให้ นักเรียนสามารถพูดอภิปรายแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผล	2	นำไปใช้	-

การวิเคราะห์จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และการกำหนดข้อสอบ (ต่อ)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	ทักษะ	ระดับพฤติกรรม	ข้อที่
9. เมื่อกำหนดให้นักเรียนอ่านหนังสือตามความสนใจ นักเรียน	3		
9.1 ทำบันทึกสรุปผลการอ่านตามแบบฟอร์มที่กำหนดให้ได้		สังเคราะห์	15
9.2 ตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้		เข้าใจ	16
10. เมื่อกำหนดบทหรือโครงเรื่องให้ นักเรียนสามารถ	3		
10.1 แบ่งวรรคตอนในการอ่านบทหรือโครงเรื่อง (กลอนสุภาพ) ได้ถูกต้อง		นำไปใช้	17
10.2 อ่านออกเสียงทำนองเสนาะได้		นำไปใช้	19
10.3 ตอบคำถามได้		สังเคราะห์	18
11. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนคำที่มีตัวสะกด ในมาตราแม่กดและแม่กนได้	3	เข้าใจ	7
12. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนคำที่มีตัวสะกด ในมาตราแม่กดได้	4	รู้-จำ	23
13. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนคำที่ประวิสรรชนีย์ และคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์ได้ถูกต้อง	3	เข้าใจ	8
	4	เข้าใจ	22
14. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนคำอักษรควบแท้ และอักษรควบไม่แท้ได้ถูกต้อง	3	เข้าใจ	9
15. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนคำควบกล้ำ ได้ถูกต้อง	4	เข้าใจ	24
16. เมื่อกำหนดคำให้ นักเรียนสามารถเขียนคำย่อ หรือย่ออักษรได้	4	รู้-จำ	25

การวิเคราะห์จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และการกำหนดทักษะ (ต่อ)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	ทักษะ	ระดับพฤติกรรม	ข้อที่
17. เมื่อกำหนดคำย่อหรืออักษรย่อให้ นักเรียน สามารถอ่านและเขียนคำเต็มได้	3	รู้-จำ	25
18. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนคำที่มี รร ได้	3	เข้าใจ	10
19. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนคำที่ใช้ กัน, บรร ได้	4	เข้าใจ	11
20. เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องประโยคคำสั่งและ ประโยคแสดงความต้องการแล้ว นักเรียน สามารถ	4		
20.1 บอกลักษณะของประโยคคำสั่ง และ ประโยคแสดงความต้องการได้ถูกต้อง		รู้-จำ	26
20.2 แต่งประโยคแสดงคำสั่ง และประโยค แสดงความต้องการได้ถูกต้อง		นำไปใช้	27
21. เมื่อนักเรียน เรียนเรื่องประโยคที่มีส่วนขยาย แล้ว นักเรียนสามารถ	4		
21.1 บอกประโยคที่มีส่วนขยายได้ถูกต้อง		เข้าใจ	28
21.2 แยกส่วนประกอบของประโยคที่กำหนดให้ ได้		เข้าใจ	29
22. นักเรียนเรียนเรื่องคำราชาศัพท์แล้วนักเรียน สามารถ	4		
22.1 เขียนคำสามัญแทนคำราชาศัพท์ได้		รู้-จำ	30
22.2 อ่านและเขียนคำราชาศัพท์ได้ถูกต้อง		รู้-จำ	31

การวิเคราะห์จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และการกำหนดข้อสอบ (ต่อ)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	ทักษะ	ระดับพฤติกรรม	ข้อที่
23. เมื่อกำหนดสถานการณ์ให้ นักเรียนสามารถเขียน จดหมายได้ - ถูกแบบฟอร์ม - ใช้ภาษาได้ถูกต้อง - ลำดับใจความได้เหมาะสม	4	เข้าใจ	34
24. จากสถานการณ์ที่กำหนดให้ นักเรียนสามารถ เขียนบรรยายตามความคิดเห็นของตนเองใน เรื่องราวได้อย่างมีเหตุผล	4	เข้าใจ	36 37
25. จากคำหรือข้อความที่กำหนดให้ นักเรียนสามารถ คัดตัวบรรจงตามแบบที่กำหนดให้ ได้ถูกต้อง	4	รู้-จำ	35

หมายเหตุ : ในจุดประสงค์ที่ 6-8 ซึ่งเป็นการวัดทักษะการพูด อยู่ในแบบวัดทักษะ
ทางภาษา ตอนที่ 4

แบบวัดทักษะทางภาษา

คำอธิบาย

1. แบบวัดทักษะทางภาษาชุดนี้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านใหม่
ไสกลัมภ สปอ.สีชมพู สปจ.ขอนแก่น ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538
2. แบบวัดทักษะทางภาษาชุดนี้ทั้งหมด 4 ตอน ดังนี้ คือ
ตอนที่ 1 วัดทักษะการฟัง
ตอนที่ 2 วัดทักษะการอ่าน
ตอนที่ 3 วัดทักษะการเขียน
ตอนที่ 4 วัดทักษะการพูด
3. ตอนที่ 1-3 เป็นข้อสอบปรนัยแบบเลือกตอบ จำนวน 4 ตัวเลือก คือ ก ข ค และ ง
โดยให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย x ทับอักษร ก ข ค หรือ ง ที่มีคำตอบที่ถูกต้องที่สุด ลงในกระดาษ
คำตอบที่กำหนดให้ภายในเวลา 45 นาที
4. ตอนที่ 4 เป็นข้อสอบภาคปฏิบัติวัดทักษะการพูด ให้เวลาแต่ละกลุ่มจำนวน 30 นาที

ตอนที่ 1 ทักษะการฟัง

สำหรับครู

คำชี้แจง 1 ครูอ่านเรื่อง "งานศพของชาวบาหลิ" ให้นักเรียนฟังด้วยน้ำเสียงที่ชัดเจน
จำนวน 2 ครั้ง แล้วให้นักเรียนตอบคำถามโดยเขียนเครื่องหมาย x ทับอักษร
ก ข ค หรือ ง ที่มีคำตอบที่ถูกต้องที่สุด ลงในกระดาษคำตอบ

งานศพของชาวบาหลิ

บาหลิ เป็นเกาะหนึ่งของอินโดนีเซีย อินโดนีเซียอยู่ในเขตเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แต่ประเทศมิได้เป็นผืนแผ่นดินใหญ่ หากประกอบไปด้วยหมู่เกาะกว่าสามพันเกาะ เกาะสำคัญ ๆ คือ ชวา สุมาตรา เซเลเบส บอร์เนียว ฯลฯ

บาหลิเป็นเกาะไม่ใหญ่นักแต่น่าสนใจมาก เพราะชาวบาหลิมีประเพณีแปลกๆ การแสดงและอื่น ๆ ที่น่าสนใจ จึงเป็นดินแดนที่นักท่องเที่ยวนิยมกันมาก

สาว ๆ บาหลิสมัยก่อนไม่สวมเสื้อ นุ่งแต่โจรง ปัจจุบันแต่งกายคล้ายชาวอินโดนีเซีย แต่ประเพณีบาหลิยังต่างจากประเพณีอิสลามมาก เนื่องจากชาวบาหลิจำนวนมากมิได้เป็นมุสลิมและมิได้เป็นชนเผ่าเดียวกับชาวอินโดนีเซีย ทั้งนี้เพราะประเทศประกอบด้วยหมู่เกาะ จึงมีชนต่างเผ่ากันมาก

มุสลิมหรือผู้นับถือศาสนาอิสลามฝังศพภายในยี่สิบสี่ชั่วโมง แต่ชาวบาหลิเผาศพแบบเดียวกับไทย เวลาเผาก็มีการสร้างปะรำ หรือเมรุชั่วคราว แต่บาหลิไม่ใช้หีบศพแบบที่เห็นกันในประเทศ หากเขาใช้หินสลักเป็นหีบคล้ายรูปควายตัวโต พอเผาเสร็จพวงผู้หญิงก็จะนำธูปธูปเทียนที่เหลื้่อยูไปทิ้งทะเล เช่นเดียวกับชาวมุสลิม ชาวบาหลิไม่มีชุดไว้ทุกข์ ความตายไม่ใช่ความทุกข์ จะแต่งสีอะไรก็ได้ และแม้จะใส่ชุดสีดำหรือสีทาวก็มิใช่ว่าผู้สวมใส่จะ ไม่มีความทุกข์เสมอไป ทุกอย่างอยู่ที่ใจต่างหาก

(สตรีสารฯ, พ.ศ. 2526)

1. บาทลี เป็นชื่อของอะไร

ก. เกาะ

ข. ประเทศ

ค. ประเพณี

ง. ชนพื้นเมืองของเกาหลี

2. ปัจจุบันชาวบาทลีนิยมแต่งกายอย่างไร

ก. แต่งกายแบบไทย

ข. แต่งกายแบบอิสลาม

ค. ไม่สวมเสื้อ นุ่งแต่โสร่ง

ง. แต่งกายคล้ายชาวอินโดนีเซีย

3. เมื่อมีคนตาย ชาวบาทลีนิยมจัดการกับศพอย่างไร

ก. เผา

ข. นิยมสร้างสรวงซุ้ย

ค. ฝังภายใน 24 ชั่วโมง

ง. จัดการตามความพอใจของแต่ละคน

4. "เมรุ" หมายถึงอะไร

ก. ที่ฝังศพ

ข. ที่เผาศพ

ค. ที่เก็บศพ

ง. ไม่มีข้อถูก

5. เหตุใดชาวบาทลิจึงไม่นิยมไว้ทุกข์

ก. เขาถือความตายเป็นความสุขอย่างยิ่ง

ข. สืบเนื่องมาจากความเชื่อทางศาสนา

ค. จิตใจสำคัญกว่าเสื้อผ้าไว้ทุกข์

ง. ฐานะคนทั่วไปยากจน

ตอนที่ 2 ทักษะการอ่าน

คำชี้แจง 1. ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย x ทับอักษร ก ข ค หรือ ง
ที่มีคำตอบที่ถูกต้องที่สุด ลงในกระดานคำตอบ

6. วิศกรรม

ก. วิต - วะ - กำ	ข. วิต - สะ - วะ - กำ
ค. วิ - สะ - วะ - กำ	ง. วิต - สะ - วะ - กัน

7. มาตรฐาน

ก. มาต - ตระ - ถาน	ข. มาต - ถาน
ค. มาต - ตะ - ถาน	ง. มา - ตระ - ถาน

8. กตเวที

ก. กต - เว - ทิ	ข. กต - ตะ - เว - ทิ
ค. กัด - ตะ - เว - ทิ	ง. กะ - ตะ - เว - ทิ

9. พุทรา

ก. พุด - ทรา	ข. พุด - ชรา
ค. พุด - ชา	ง. พุ - ชา

10. ทูลเกล้าฯ

ก. ทูลเกล้า	ข. ทูลเกล้าถวาย
ค. ทูลเกล้าเหนือหัว	ง. ทูลเกล้าทูลกระหม่อม

11. สรรพชีวิต

ก. สัน - พะ - ชี - วิต	ข. สัน - ระ - พะ - ชี - วิต
ค. สับ - พะ - ชี - วิต	ง. สับ - ชี - วิต

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่องต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 12-14

"คุณยายมีเพื่อนบ้าน เขาค้าส่งถ่าน ลูกแต่ละคนหน้าตามอมแมม เพราะต้องช่วยดวงถ่านเวลาเรือถ่านมาเทียบท่าพร้อม ๆ กัน หลาย ๆ ลำ ลูกจ้างดวงไม้ทันทนายและลูก ๆ ก็ต้องลงมือช่วยดวงด้วย ถึงหน้าตาตาก็ได้กำไรที่ถึงละสตางค์แล้ว"

12. เหตุการณ์ใดเกิดขึ้นแรกสุด

- ก. เรือถ่านมาเทียบท่าพร้อม ๆ กันหลายลำ
- ข. นายและลูก ๆ ลงมือช่วยดวงถ่าน
- ค. ลูกแต่ละคนหน้าตามอมแมม
- ง. ลูกจ้างดวงไม้ทันท

13. ผู้เขียนมีความรู้สึกอย่างไร ในการเสนอข้อความตอนนี้

- ก.ต่อต้านการทำงานที่เหนื่อยยากและสกปรก
- ข.ชื่นชมความฉลาดในการประกอบอาชีพของเพื่อนบ้านผู้นี้
- ค.ตำหนิวิธีการเลี้ยงลูกของเพื่อนบ้านผู้นี้ ที่ให้ลูกต้องสกปรกหน้าดำ
- ง. เห็นเป็นเรื่องซ้ำซ้อนที่เพื่อนบ้านผู้นี้ เลือกค้าถ่านทำให้ลูก ๆ ต้องมีหน้าตามอมแมม

14. นักเรียนคิดว่า วิธีการเลี้ยงลูกที่กล่าวตามข้อความนี้ดีหรือไม่ เพราะเหตุใด

- ก. ดี เพราะฝึกให้เด็กได้ออกกำลังกาย
- ข. ไม่ดี เพราะทำให้เด็กไฝต่ำคลุกคลีกับลูกจ้าง
- ค. ไม่ดี เพราะมีลูกจ้างช่วยแล้ว ไม่ต้องให้ลูกลำบาก
- ง. ดี เพราะฝึกให้เด็กรู้จักคุณค่าของเงิน และมีความขยัน

คำชี้แจง อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 15–16

"ขอเชิญเด็กไทยนึกถึงต้นไม้ในด้านคุณค่า ปลุกเพื่อตกแต่งประดับเคหา
กันแสงสุริยาด้วยเงาร่มเย็น ปลุกเพื่อใช้ไม้พินิจดั่งม เพื่อได้ไม้ขาย ก็เกตุให้เห็น
ป้องกันสำคัญขโมยลักของ"

15. จากข้อความดังกล่าว ควรจะมีข้อเรื่องว่าอย่างไร

ก. การปลูกต้นไม้	ข. ประโยชน์ของต้นไม้
ค. การทำลายป่าไม้	ง. การเฝ้าระวังการทำลายป่าไม้

16. นักเรียนคิดว่าคุณค่าของต้นไม้ที่กล่าวถึงในนี้ คุณค่าด้านใดที่ปัจจุบัน ไม่ควรทำ

ก. ใช้ตกแต่งอาคาร	ข. ใช้เป็นร่มเงา
ค. ใช้เป็นรั้ว	ง. ให้ขาย

คำชี้แจง อ่านบทประพันธ์ต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 17–19

อันชาติใดไว้รักสมัครสมาน	จะทำการสิ่งใดก็ไร้ผล
หากชาติย่อยยับอันจน	บุคคลจะสุขอยู่ได้อย่างไร

17. ข้อใดอ่านแล้ววรรคตอนได้ ไม่ถูกต้อง

ก. อันชาติใด/ไว้รัก/สมัครสมาน	ข. จะทำการ/สิ่งใด/ก็ไร้ผล
ค. หากชาติย่อยยับ/อันจน	ง. บุคคลจะ/สุขอยู่/ได้อย่างไร

18. ข้อความใดเหมาะกับบทประพันธ์มากที่สุด

ก. เสียชีณอย่าเสียสัตย์	ข. ตัวตายดีกว่าชาติตาย
ค. จงทำดี มีศีล ถือความสัตย์	ง. รวมกันเรากอยู่ แยกกันเราตาย

ตอนที่ 3 ทักษะการเขียน

คำชี้แจง : ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย x ทับอักษร ก ข ค หรือ ง ที่มีค่าต่ำที่สุดที่ถูกต้องที่สุด ลงในกระดานคำตอบ

คำชี้แจง I จากข้อความต่อไปนี้ ให้นักเรียนเขียนคำในวงเล็บให้ถูกต้อง ในข้อ 21-24

บ้านของเราทุกหลังสร้างด้วยไม้ไผ่ อยู่ท่ามกลาง(บัน-ยา-ภาค)แบบ (สะ-หวัน) บนดิน
แถมเครื่องมือเครื่องใช้ ท่อรองน้ำฝน มีดคมกริบทำด้วยไม้ไผ่ผ่าซีก ม่านไม้ไผ่ ก้านร่ม....
ช่างก็ประดิษฐ์จากไม้ไผ่ทั้งสิ้น ดังนั้นเราจึงคิด (ผะ-หลิต) เครื่องดนตรีจากไม้ไผ่บ้าง เช่น
(กลอง) เป็นต้น

21. ก. บันยาภาค

ข. บันยาภาค

ค. บรรยาภาค

ง. บรรยาภาค

22. ก. สะหวัน

ข. สวรรค์

ค. สวัน

ง. สวรรค์

23. ก. ผะหลิต

ข. ผลิต

ค. ผะหลิต

ง. ผลิต

24. ก. กอง

ข. กรอง

ค. กลอง

ง. ถูกทุกข้อ

25. ข้อใดไม่ต้องให้ เครื่องหมายไปยาลน้อย

ก. ธนาคารกรุงเทพ

ข. ทูลเกล้าถวาย

ค. วัดพระเชตุพน

ง. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา

26. "ทุกคน กลับบ้านได้แล้ว" ประโยคดังกล่าวเป็นประโยคชนิดใด

ก. คำสั่ง	ข. บอกเล่า
ค. ปฏิเสธ	ง. แสดงความต้องการ

27. สถานที่สวยงาม ผู้คนพร้อม _____ ที่จะไปเที่ยว

ก. อยากได้	ข. อยากไป
ค. ต้องคิด	ง. ต้องการ

28. ประโยคใดมีส่วนขยายประธาน

ก. รถชนเด็ก	ข. เพื่อนมองอย่างมีพิรุณ
ค. แม่ซื้อกระดาดมาจากตลาด	ง. ครูประจำชั้นของเราย้ายไปแล้ว

29. จากคำต่อไปนี้ "คุณแม่ ตรวจ ข้อสอบ นักเรียน" คำใดเป็นคำขยายของประโยค

ก. คุณแม่	ข. ตรวจ
ค. ข้อสอบ	ง. นักเรียน

30. "พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรฯ ทรงพระปรีชาสามารถในการตัดสินพระทัยจับไว" คำที่ขีดเส้นใต้เขียนเป็นคำสามัญได้อย่างไร

ก. เก่ง, คิด	ข. เก่ง, ใจ
ค. มีความสามารถ, คิด	ง. มีความสามารถ, ใจ

31. รัชกาลที่ 5 _____ เป็นพระภิกษุและเสด็จตั้งคดียังเมืองเพชรบุรี

ก. บวช	ข. ผนวช
ค. ทรงผนวช	ง. ทรงพระผนวช

คำชี้แจง จากเหตุการณ์ดังนี้ จงตอบคำถามข้อ 32-33

1. เรือประมงลำหนึ่งแล่นผ่านน่านน้ำทะเลกว้าง
2. บรรดาสัตว์ต่าง ๆ ในทะเลมาพบกระป๋องน้ำอัดลมเกิดความรู้สึกประหลาดใจ เพราะไม่เคยเห็นมาก่อน
3. ชาวประมงบนเรือทั้งกระป๋องน้ำอัดลมลงสู่ทะเล
4. บรรดาสัตว์ต่าง ๆ ผลัดกันเล่นกระป๋องน้ำอัดลมอย่างสนุกสนานและทั่วถึงกันทุกตัว

32. เหตุการณ์ใดเกิดขึ้นหลังสุด

ก. เหตุการณ์ที่ 1

ข. เหตุการณ์ที่ 2

ค. เหตุการณ์ที่ 3

ด. เหตุการณ์ที่ 4

33. จงลำดับเหตุการณ์ให้เป็นเรื่องราวถูกต้องและเหมาะสม

ก. 1-2-3-4

ข. 1-2-4-3

ค. 1-3-2-4

ง. 1-4-3-2

คำชี้แจง I จากจดหมายฉบับดังกล่าว ให้นักเรียนตอบคำถาม ข้อ 34-35

84/1 ต.บ้านใหม่ อ.พล
จ.ขอนแก่น 40130
20 มกราคม 2538
สุริยา ลูกรัก
นานมากแล้วที่ทางบ้านไม่ได้รับข่าวคราวจากลูกเลย พ่อกับแม่เข้าใจว่าลูกคงกำลังมเรียนอย่างหนัก จึงอดเป็นห่วงไม่ได้
อย่างไรก็ตามพ่อกับแม่หวังว่าลูกคงรู้จักแบ่งเวลาให้แกตนเองได้
ขณะนี้ที่บ้านของเรากำลังจะเริ่มตัดอ้อยแล้ว พ่อกับแม่ก็ไม่ลำบากเท่าไรเพราะพี่เลี้ยงของลูกกลับจากกรุงเทพฯ มาช่วยอีกแรงหนึ่ง ลูกไม่ต้องเป็นห่วงหรืออาพะ ทุกคนทางบ้านสบายดี
ท้ายนี้ขอฝากปฏิบัติหน้าที่ให้ และรักษาสุขภาพด้วย
ด้วยความรักและเป็นห่วง
พ่อกับแม่

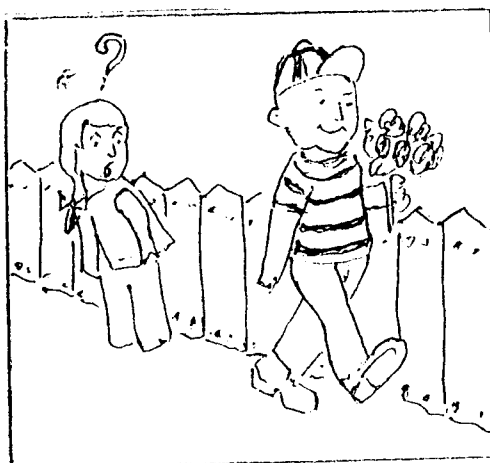
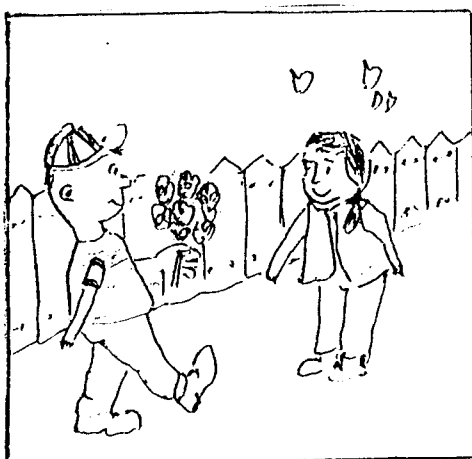
34. ถ้านักเรียนเป็นสุริยาและจะตอบจดหมายดังกล่าว นักเรียนจะต้องพูดถึงเรื่องใดเป็นอันดับแรก

- ก. ขอให้พ่อส่งเงินมาให้
- ข. ถามข่าวคราวทางบ้าน
- ค. แจ้งเหตุผลที่ไม่ได้ส่งข่าวคราวแก่ทางบ้าน
- ง. ไม่มีข้อถูก

35. จดหมายฉบับดังกล่าวเป็นการเขียนลักษณะใด

- ก. คัดตัวบรรจงครึ่งบรรทัดแบบตัวเหลี่ยม
- ข. คัดตัวบรรจงครึ่งบรรทัดแบบตัวกลม
- ค. คัดตัวบรรจงเต็มบรรทัดแบบตัวเหลี่ยม
- ง. คัดตัวบรรจงเต็มบรรทัดแบบตัวกลม

คำชี้แจง : ให้นักเรียนดูภาพต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 36-37

36. ท่าทางของผู้หญิงในภาพที่ 2 แสดงอาการอย่างไร

ก. โหมโห

ข. อ้าอาย

ค. ตกใจ

ง. ไม่คาดฝัน

37. สองภาพนี้ให้ความหมายว่าอย่างไร

ก. เธอผิดหวัง

ข. ผมไม่สนใจ

ค. อย่ามาหลอก

ง. ฉันไม่รู้ด้วย

โหดดีนะจ๊ะ

ทักษะการพูด

สำหรับครู

- คำชี้แจง | 1. ครูอ่านเรื่อง "มดดำจ้อย" ด้วยน้ำเสียงดัง ชัดเจน จำนวน 2 เที่ยว
2. แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม และให้แต่ละกลุ่มดำเนินการอภิปรายกลุ่ม โดยให้ครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ดังนี้
- 2.1 ผลัดกันเล่าเรื่องที่ฟังต่อกันจนครบทุกคนในกลุ่ม
- 2.2 อภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง และทำนายเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น
- 2.3 แสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่คิดว่าจะเกิดขึ้น
3. สังเกตพฤติกรรมนักเรียนและให้คะแนนตามรายการที่กำหนดไว้

มดดำจ้อย

หมู่บ้านมดดำ	ทุกตัวเร่งทำ	งานแสนขยัน
ไม่เคยชิมเซา	ตื่นเช้าทุกวัน	หาอาหารพล้น
สุขสันต์ สุขใจ		
แต่มดดำจ้อย	เป็นมดตัวน้อย	ไม่เอาใจใส่
นิสัยเกียจคร้าน	ไม่ชอบงานใด	ตื่นสายร่ำไป
นอนได้อาจิन्द		
แสงแดดส่องฟ้า	พระอาทิตย์จ้า	นกกาโบยบิน
มดดำอื่นอื่น	ต่างตื่นขึ้น	ก่อนออกหากิน
เก็บกวาดรังเรือน		
มดดำหัวหนา	นำข่าวสารมา	บอกกับเพื่อนเพื่อน
ที่ตรงหน้าซาน	น้ำตาลตกเกลื่อน	อย่าทำแซ่เขื่อน
ช่วยกันเก็บมา		

มดดำจ้อย (ต่อ)

ทุกตัวมดดำ	ตั้งแถวเร่งทำ	มิได้คอยท่า
พร้อมเพรียงขันแข็ง	เรี่ยวแรงกาย	เร่งรุดเดินหน้า
มุ่งหน้าตาล		
ส่วนเจ้ามดจ้อย	ยังเฝ้าเลื่อนลอย	ไม่เป็นแก่นสาร
ได้ยินเสียงแว่ว	เพื่อนไปทำงาน	แต่ยังเกียจคร้าน
ไม่คิดช่วยเลย		
มดดำทั้งหมู่	ต่างตัวต่างสู้	ไม่ยอมอยู่เฉย
เที่ยวแล้วเที่ยวเล่า	เร่งเร้ากัน	ไถ่ตาลเอ๋ย
มีมากหลากหลาย		
ทั้งหมู่มดดำ	ชนแล้วชนซ้ำ	กันอยู่จนสาย
น้ำตาลกองใหญ่	หาได้มากมาย	พลเพียงเลี้ยงกาย
เก็บงำทำไป		
ฝ่ายมดดำจ้อย	มดดำตัวน้อย	ซึ่งเกียจเหลวไหล
นอนเอนอีกนิด	ไม่คิดช่วยใคร	รู้ว่าอย่างไร
ได้กินเหมือนกัน		
จิงยั้งคงนอน	อย่างไม่ทุกข์ร้อน	เพราะไม่ช้อน
ยิ่งเพื่อนไม่อยู่	สองหูเงี่ยงัน	เหมาะคนกลางวัน
และฝันสลาย		
มดดำหัวหนา	ได้แต่ส่ายหน้า	ระลาเหล็กหลาย
มดจ้อยแหย่นัก	ไม่รู้จักอาย	เฝ้าแต่ส่าย
ต้องสอนให้จำ		

มดดำจ้อย (ฉันทิกา วรรณนิช, 2535)

ชื่อ กลุ่ม

รายการ	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	หมายเหตุ
1. พูดชัดถ้อยชัดคำหรือออกเสียงชัดเจน	2		
2. ใช้ภาษาได้ถูกต้อง	2		
3. ลำดับเรื่อง ได้ใจความต่อเนื่อง	2		
4. ใช้กริยาทำทางประกอบเหมาะสม	2		
5. ใช้คำเสียง ได้เหมาะสม	1		
6. มีสื่อประกอบ	1		
7. ใช้เวลาได้เหมาะสม	1		
8. ดำเนินการอภิปรายได้ถูกต้อง	2		
รวม	13		

หมายเหตุ : ถ้าแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ให้หักคะแนนครั้งละ 0.25 คะแนน เช่น พูดคำ
ว่า "ศัตรู" เป็น สัต - ตุ ก็หักคะแนนในรายการที่ 1 จำนวน 0.25 คะแนน
เป็นต้น

ตอนที่ 4 ทักษะการพูด

สำหรับนักเรียน

- คำชี้แจง 1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม
2. ให้แต่ละกลุ่มฟังเรื่อง "มดดำจ้อย" จำนวน 2 เที้ยว
3. แต่ละกลุ่มดำเนินการอภิปรายกลุ่ม โดยให้ครอควบคุมประเด็นต่าง ๆ ตามลำดับดังนี้
- 3.1 ผลัดกันเล่าเรื่องที่ฟังต่อกันจนครบทุกคน
- 3.2 อภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง และทำนายเหตุการณ์ที่คิดว่าจะเกิด
- 3.3 แสดงบทบาทสมมติตามเหตุการณ์ที่คิดว่าจะเกิดขึ้น
4. ในการปฏิบัติกิจกรรมดังกล่าว มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ คือ

ชื่อ กลุ่ม

รายการ	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	หมายเหตุ
1. พูดชัดถ้อยชัดคำหรือออกเสียงชัดเจน	2		
2. ใช้ภาษาได้ถูกต้อง	2		
3. ลำดับเรื่อง ได้ใจความต่อเนื่อง	2		
4. ใช้กริยาท่าทางประกอบเหมาะสม	2		
5. ใช้น้ำเสียง ได้เหมาะสม	1		
6. มีสื่อประกอบ	1		
7. ใช้เวลาได้เหมาะสม	1		
8. ดำเนินการอภิปรายได้ถูกต้อง	2		
รวม	13		

เฉลยแนววัดทักษะทางภาษา

ทักษะการฟัง

1. ก	2. ง	3. ก	4. ข	5. ค

ทักษะการอ่าน

6. ข	7. ก	8. ง	9. ค	10. ง
11. ค	12. ก	13. ข	14. ง	15. ข
16. ง	17. ค	18. ง	19. ค	20. ข

ทักษะการเขียน

21. ง	22. ข	23. ง	24. ค	25. ข
26. ก	27. ง	28. ง	29. ง	30. ง
31. ค	32. ง	33. ค	34. ค	35. ก
36. ง	37. ก			

ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (KR-20)
ของแบบวัดทักษะทางภาษา

ตารางที่ 20 แสดงค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (KR-20)
ของแบบวัดทักษะทางภาษา

ค่าความเชื่อมั่น (Reliability KR - 20) = .85			การประเมิน	
ข้อที่	ความยาก-ง่าย	อำนาจจำแนก	ความยากง่าย	อำนาจจำแนก
1	.48	.36	ดีมาก	ดี
2	.35	.43	ยากดี	ดีมาก
3	.31	.30	ยากดี	ดี
4	.52	.30	ดีมาก	ดี
5	.46	.46	ดีมาก	ดีมาก
6	.42	.24	ดีมาก	พอใช้
7	.37	.57	ยากดี	ดีมาก
8	.72	.25	ง่ายดี	พอใช้
9	.37	.66	ยากดี	ดีมาก
10	.62	.38	ง่ายดี	ดี
11	.38	.50	ยากดี	ดีมาก
12	.28	.38	ยากดี	ดี
13	.35	.22	ยากดี	พอใช้
14	.69	.22	ง่ายดี	พอใช้
15	.45	.29	ดีมาก	พอใช้
16	.37	.55	ยากดี	ดีมาก
17	.41	.28	ดีมาก	พอใช้

ตารางที่ 20 แสดงค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (KR-20) ของแบบวัดทักษะทางภาษา (ต่อ)

ค่าความเชื่อมั่น (Reliability KR - 20) = .85			การประเมิน	
ข้อที่	ความยาก-ง่าย	อำนาจจำแนก	ความยากง่าย	อำนาจจำแนก
18	.37	.34	ยากดี	ดี
19	.35	.24	ยากดี	พอใช้
20	.44	.33	ดีมาก	ดี
21	.38	.44	ยากดี	ดีมาก
22	.48	.30	ดีมาก	ดี
23	.59	.52	ดีมาก	ดีมาก
24	.51	.47	ดีมาก	ดีมาก
25	.44	.22	ดีมาก	พอใช้
26	.59	.56	ดีมาก	ดีมาก
27	.44	.47	ดีมาก	ดีมาก
28	.28	.32	ยากดี	ดี
29	.28	.46	ยากดี	ดีมาก
30	.28	.47	ยากดี	ดีมาก
31	.28	.58	ยากดี	ดีมาก
32	.41	.31	ดีมาก	ดี
33	.34	.51	ยากดี	ดีมาก
34	.31	.41	ยากดี	ดีมาก
35	.46	.39	ดีมาก	ดี
36	.27	.43	ยากดี	ดีมาก
37	.54	.32	ดีมาก	ดี

แบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย

ชื่อสกุล _____ ชั้น _____
 เพศ _____ ชาย _____ หญิง _____

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความในแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างทาง
 ขวามือตามความเห็นของนักเรียน โดยมีเกณฑ์แต่ละระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยกับข้อความนั้นอย่างยิ่ง
- 4 หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยกับข้อความนั้น
- 3 หมายถึง นักเรียนมีความเห็นเป็นกลาง (เฉย ๆ) กับข้อความนั้น
- 2 หมายถึง นักเรียนไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น
- 1 หมายถึง นักเรียนไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นอย่างยิ่ง

ตัวอย่าง

ข้อที่	ข้อความแสดงความคิดเห็นต่อวิชาภาษาไทย	ค่าความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
0	ถ้าเรารู้ภาษาไทยชีวิตจะก้าวหน้า		/			

จากตัวอย่าง นักเรียนกำหนดค่าความคิดเห็นเท่ากับ 4 แสดงว่า นักเรียนเห็นด้วยกับ
 ข้อความที่ว่า "ถ้าเรารู้ภาษาไทยชีวิตจะก้าวหน้า"

ข้อที่	ข้อความแสดงความคิดเห็นต่อวิชาภาษาไทย	ค่าความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	ด้านเนื้อหาวิชา					
1	ข้าพเจ้าเรียนรู้เนื้อหาในแต่ละชั่วโมงได้อย่างสนใจ					
	ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน					
2	ข้าพเจ้าเรียนวิชาภาษาไทยและร่วมกิจกรรมกับเพื่อนในกลุ่ม หรือเพื่อนคู่หูอย่างมีความสุข					
3	ข้าพเจ้าเห็นว่าการได้เรียนรู้และร่วมกิจกรรมกับเพื่อนในกลุ่ม ทำให้เกิดความก้าวหน้าทางการเรียนมากขึ้น					
4	ข้าพเจ้าพอใจกับบทบาทที่ได้รับในกลุ่ม					
5	ข้าพเจ้าเห็นว่าระยะเวลาในการเปลี่ยนกลุ่มแต่ละครั้งมีความเหมาะสม					
	ด้านสื่อการเรียนการสอน					
6	ข้าพเจ้าพอใจกับสิ่งที่ครูนำมาให้เป็นรางวัล					
7	ข้าพเจ้าพอใจกับความก้าวหน้าและรางวัลที่ได้รับ					
8	ข้าพเจ้าเห็นว่า สื่อและเกมประกอบการเรียนการสอนในแต่ละชั่วโมงน่าสนใจ					
	ด้านตัวครูผู้สอน					
9	ข้าพเจ้าพอใจกับการดูแลเอาใจใส่จากครู ในขณะทำกิจกรรมต่าง ๆ					
10	ข้าพเจ้าเห็นว่าครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกทักษะและแสดงความคิดเห็นอย่างสม่ำเสมอ					

แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม

กลุ่ม _____ ชั้น _____
 ครั้งที่ _____ วันที่ _____ เรื่อง _____

คำชี้แจง : ให้สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนในแต่ละกลุ่ม ขณะร่วมกิจกรรมกลุ่ม
 โดยเขียนบันทึกพฤติกรรมตามที่ปรากฏในแต่ละด้าน ตามที่กำหนดให้ ดังนี้

พฤติกรรมที่สังเกต	ผลการสังเกต
การเข้ากลุ่ม	
การวางแผน	
การร่วมอภิปราย	
การรับฟังผู้อื่น	
การช่วยเหลือเพื่อน	
ขั้นตอนการทำงาน	
การจดบันทึก	
การสรุป	
การนำเสนอ	
อื่น ๆ	

ข้อเสนอแนะ

(_____)

ผู้สังเกต

ภาคผนวก ง

- รายชื่อนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
- คะแนนทดสอบหลังเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

รายชื่อนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

1. ดช.อภิเชษฐ์	ชนะศรีรังกุล	2. ดช.คงศักดิ์	เครือแสวง
3. ดช.วาทิต	ทาแน่น	4. ดช.อุทิศ	สีดาหลง
5. ดช.อดิศักดิ์	บุญกิจ	6. ดช.อภิชาติ	พรมเพียร
7. ดช.โกวิท	ภูมิชัย	8. ดช.อิสราวุฒิ	โสมรักษ์
9. ดช.จรัญ	สมสันติ	10. ดช.วชิรพงษ์	อัศวิน
11. ดช.กิตติพงษ์	แก้วกวน	12. ดช.รัฐบุรุษ	สุทนต์
13. ดช.รัชพล	นึ่งกลาง	14. ดช.พนม	อินทร์ไธยา
15. ดช.อานนท์	ทิพย์โกมล	16. ดช.ศุภสิทธิ์	วิวัฒน์
17. ดช.ก้องหล้า	ตาหา	18. ดช.นิรุต	นิพนธ์
19. ดช.พัฒนวัฒน์	อุปถัมภ์	20. ดญ.พวพพอม	บุญเลิศ
21. ดญ.สนั่น	ขวัญไธยา	22. ดญ.วันทนา	พรมศิริ
23. ดญ.บงกช	ไพบลีย์	24. ดญ.สุวิมล	พันธุ์ทอง
25. ดญ.เพ็ญภา	มางัว	26. ดญ.ฤทัย	นิพนธ์แสง
27. ดญ.เยาวภา	เพ็ญทิพย์	28. ดญ.เกษมวดี	ศรีวิบูลย์
29. ดญ.วารินทร์	อาจแพทย์	30. ดญ.สุวิมล	เสียมคำ

ตารางที่ 21 แสดงคะแนนทดสอบหลังเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

คนที่	ทักษะการฟัง	ทักษะการพูด	ทักษะการอ่าน	ทักษะการเขียน	ทักษะรวม
1	5	13	14	16	48
2	5	10.5	12	10	37.5
3	5	13	9	17	44
4	3	12	11	16	40
5	5	12	14	17	48
6	3	10	11	13	37
7	5	12.5	13	15	45.5
8	5	12	10	15	42
9	5	13	13	16	47
10	4	10	12	13	39
11	5	13	12	15	45
12	5	13	13	12	43
13	5	13	13	15	46
14	5	11.5	10	14	40.5
15	5	13	14	15	47
16	3	11.5	13	10	37.5
17	5	13	14	13	45
18	4	11	11	14	40
19	5	13	14	14	46
20	4	13	12	13	42
21	5	13	13	15	46
22	4	13	15	13	43
23	5	13	12	13	43

ตารางที่ 21 คะแนนทดสอบหลังเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (ต่อ)

คนที่	ทักษะการฟัง	ทักษะการพูด	ทักษะการอ่าน	ทักษะการเขียน	ทักษะรวม
24	4	12.5	11	14	40.5
25	5	13	14	11	43
26	5	13	11	17	46
27	3	12.75	13	14	42.75
28	5	12.5	10	12	39.5
29	4	13	11	12	40
30	3	11.25	10	13	37.25

หอสมุดกลาง
มหาวิทยาลัยขอนแก่น